

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Національна академія педагогічних наук України
Асоціація ректорів педагогічних університетів Європи
Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова
Наукова бібліотека

УКРАЇНСЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ЛЕКТОРІЙ

ВИДАТНІ ПОСТАТІ

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК ОСНОВНИХ ПРАЦЬ

УДК 37 (09) : 012
ББК 74.00 : 91.28
У45

*Рекомендовано до друку Вченою Радою Національного педагогічного
університету ім. М.П. Драгоманова
(протокол № 10 від 29 червня 2012 р.)*

Автори ідеї та організатори проекту В. Г. Кремень, В. П. Андрущенко

Координатори:

Сухомлинська О. В., доктор педагогічних наук, професор, академік НАПН України,
академік-секретар відділення загальної педагогіки та філософії освіти НАПН України
Дем'яненко Н. М., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогі-
ки і психології вищої школи НПУ імені М. П. Драгоманова

*Упорядники бібліографічного покажчика : Н. І. Тарасова,
О. С. Антоненко,
О. А. Кадіна*

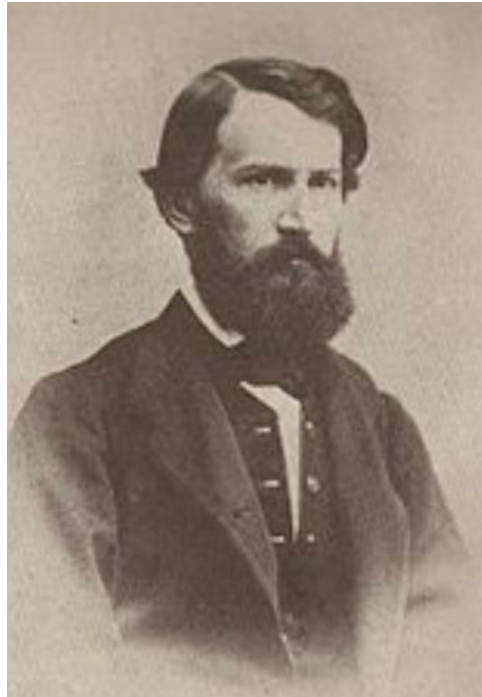
*Наукова редакція : Л. В. Савенкова, кандидат педагогічних наук
Бібліографічна редакція : Г. І. Шаленко*

**У45 Український педагогічний лекторій “Видатні постаті” : бібліогра-
фічний покажчик основних праць / Міністерство освіти і науки, молоді та спо-
рту України ; Національний педагогічний університет імені
М. П. Драгоманова ; Наукова бібліотека ; автори ідеї та організатори проекту
В. Г. Кремень, В. П. Андрущенко; упоряд. бібліографічного покажчика
Н. І. Тарасова, О. С. Антоненко, О. А. Кадіна; наук. ред. Л. В. Савенкова. – К.:
Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2012. – 49 с.**

У бібліографічному покажчику *Український педагогічний лекторій “Видатні постаті”* мі-
ститься перелік педагогічних праць найавторитетніших педагогів, основоположників наукової
педагогіки й народної школи XIX-XX століття, які зібрані в фондах Наукової бібліотеки НПУ
імені М. П. Драгоманова.

Покажчик рекомендовано науково-педагогічним кадрам, аспірантам, студентам, бібліотеч-
ним працівникам та усім, кому цікаві педагогічні погляди Костянтина Ушинського, Миколи Пи-
рогова, Михайла Драгоманова, Софії Русової, Григорія Ващенко, Антона Макаренка, Василя Су-
хомлинського.

Костянтин Дмитрович Ушинський (1824-1871)

Ушинський К. Д. Твори, у 6-ти тт. / К. Д. Ушинський; відп. ред.: Г. С. Костюк, с. Х. Чавдаров. – К. : Рад. школа, 1954. - **Т. 1. – 453 с.** - Зміст: Чавдаров с. Великий будівник вітчизняної педагогіки – К. Д. Ушинський, с.5-29 ; Про користь педагогічної літератури. - Про народність у громадському вихованні. - Три елементи школи. – Шкільні реформи в Північній Америці. - Внутрішній устрій північно-американських шкіл. - Про засоби поширення освіти через грамотність. – Проект деяких реформ у розподілі класів Виховного товариства благородних дівиць і с.-Петербурзького Олександрійського училища. – Доповідь про необхідність і користь запроектованої реформи. – Подання про зміни в розподілі предметів по класах Виховного товариства благородних дівиць (остаточна). –Подання про зміни в розподілі предметів по класах і в програмах. – Програма розподілу навчальних занять по класах Виховного товариства благородних дівиць. – Пояснювальна записка до проектів програм навчального курсу у Виховному товаристві благородних дівиць і СПБ Олександрійському училищі. – Записка про заснування на 1861-1862 навчальний рік спеціальних педагогічних класів. – Подання про необхідність деяких змін у складі та курсі спеціального, тобто педагогічного , класу. – Питання про

народні школи. – Недільні школи (лист у провінцію). – Проект учительської семінарії. – Рідне слово.- Педагогічні твори М. І. Пирогова. – Про початкове викладання російської мови.- Чого хочуть московські педагоги. – Одна з темних сторін німецького виховання. – “Книга для первоначально-го чтения” А. Силонова и А. Радонежского. – Квіти московської педагогії на петербурзькому ґрунті. – Системи освіти, прийняті в наших міністерствах військовому і народної освіти. – Захисникам класичних гімназій. – Про необхідність зробити російські школи російськими. – Що нам робити із своїми дітьми. – Загальний погляд на виникнення наших народних шкіл. – Додатки; **Т. 2. – 560 с.** ; Педагогічна подорож по Швейцарії. – Педагогічні замітки про Швейцарію. – Звіт про командировку за кордон. – Методичні статті до “Детского мира”. – Методичні посібники та матеріали до “Родного слова”. – Додатки; **Т. 3. – 800 с.** Детский мир и хрестоматия. – Родное слово ; **Т. 4. – 518 с.** Питання психології пізнання в “Педагогічній антропології” К. Д. Ушинського; Людина як предмет виховання (Спроба педагогічної антропології) ; **Т. 5. – 560 с.** Людина як предмет виховання (Спроба педагогічної антропології) ; **1955. – Т. 6. – 616 с.** Матеріали до третього тома “Педагогічної антропології”. Психологічні статті. Біографічні матеріали.

Ушинский К. Д. Педагогические сочинения : в 6-ти тт./ К. Д. Ушинский; редкол. : М. И. Кондаков (гл. ред.) и др.; вступ. ст. С. Ф. Егорова; АПН СССР. – М.: Педагогика, 1988. – Т. 1. – 414 с. – *Содерж.: Лекции в Ярославском лицее ; О камеральном образовании ; Поездка за Волхов ; О пользе педагогической литературы ; Три элемента школы ; О народности в общественном образовании; Школьные реформы в Северной Америке ; Внутреннее устройство североамериканских школ ; О средствах распространения образования посредством грамотности ; Воспоминания об обучении в Новгород-Северской гимназии ; Письма о воспитании наследника русского престола ; Психологические монографии ; Объяснительная записка к проектам программ учебного курса.* [Зібрано праці педагога Костянтина Дмитровича Ушинського 40-50-х рр. XIX ст., основоположника наукової педагогіки й народної школи, історії та теорії педагогіки, підручників для початкового навчання. В том увійшли праці, які відображають діяльність педагога в Гатчинському сирітському і Смольному інститутах, статті про школу в США].

Ушинский К. Д. Педагогические сочинения : в 6-ти тт. / К. Д. Ушинский; редкол. : М. И. Кондаков (гл. ред.) и др.; АПН СССР. – М.: Педагогика, 1988. - Т. 2. – 496 с. – *Содерж. : Труд в его психическом и воспитательном значении ; О нравственном элементе в русском воспитании ; Проект учительской семинарии ; Родное слово ; Педагогическая поездка по*

Швейцарии ; Чого хотят московские педагоги ; Одна из темных сторон германского воспитания ; Вопрос о душе в его современном состоянии ; Отчет командированного для осмотра заграничных женских учебных заведений коллежского советника К. Ушинского ; Системы образования, принятые в наших министерствах – военном и народного просвещения ; О необходимости сделать русские школы русскими ; Что нам делать со своими детьми ; Необходимость ремесленных школ в столицах ; Программа педагогики для специальных классов женских учебных заведений ; Общий взгляд на возникновение наших народных школ ; Рецензии ; Письма : М. И. Семевскому, Л. Н. Модзалевскому, Н. А. Корфу.

Ушинский К. Д. Педагогические сочинения : в 6-ти тт. / К. Д. Ушинский; редкол. : М. И. Кондаков (гл. ред.) и др.; АПН СССР. – М.: Педагогика, 1989. – Т. 3. – 512 с. – *Содерж.*: Детский мир и Хрестоматия. Ч. 1-2.

Ушинский К. Д. Педагогические сочинения : в 6-ти тт. / К. Д. Ушинский; редкол. : с. Ф. Егоров (гл. ред.) и др.; АПН СССР. – М. : Педагогика, 1989. – Т. 4. – 525 с. – *Содерж.*: О первоначальном преподавании русского языка ; Родное слово : книга для учащихся. Год первый. Год второй ; Родное слово : для детей младшего возраста. Год первый : азбука. Год второй : вторая после азбуки книга для чтения. Год третий : первоначальная практическая грамматика с хрестоматией ; Грамматическая хрестоматия ; Руководство к преподаванию по «Родному слову». Приложения : Из материалов 3-го тома «Педагогической антропологии».

Ушинский К. Д. Педагогические сочинения : в 6-ти тт. / К. Д. Ушинский; редкол. : с. Ф. Егоров (гл. ред.) и др.; АПН СССР. – М.: Педагогика, 1990. – Т. 5. – 526 с. – *Содерж.*: Человек как предмет воспитания. Опыт педагогической антропологии. Часть физиологическая, часть психологическая. Приложения: Варианты к первому тому «Педагогической антропологии».

Ушинский К. Д. Педагогические сочинения : в 6-ти тт. / К. Д. Ушинский; редкол. : с. Ф. Егоров (гл. ред.) и др.; АПН СССР. – М.: Педагогика, 1990. – Т. 6. – 527 с. – *Содерж.*: Человек как предмет воспитания. Опыт педагогической антропологии. Том второй ; Материалы к третьему тому «Педагогической антропологии».

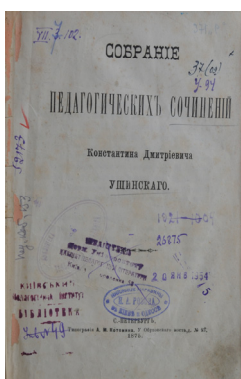
Ушинский К. Д. Педагогические сочинения. – 2-е изд., доп. / К. Д. Ушинский; вступ. ст. и сост. В. А. Вейкшана. – Москва : Учпедгиз, 1953. – 442 с.

Ушинский К. Д. Собрание сочинений в 11 тт. / К. Д. Ушинский; редкол. : А. М. Еголин (гл. ред.) и др.; АПН РСФСР. – М.-Л., 1948. – Т. 1: Ранние работы и статьи. – 738 с. ; 1948. – Т. 2: Педагогические статьи. –

654 с. ; 1948. – Т. 3: Педагогические статьи. – 692 с. ; 1948. – Т. 4: Детский мир и хрестоматия. – 680 с. ; 1949. – Т. 5: Методические статьи и материалы. – 592 с. ; 1949. – Т. 6: Родное слово. Книга для детей. Год 1-й и 2-й. – 446 с. ; 1949. – Т. 7: Родное слово. Год 3-й. Руководство к преподаванию по «Родному слову». – 356 с. ; 1950. – Т. 8, кн.1: Человек как предмет воспитания. Опыт педагогической антропологии. – 774 с. ; 1950. – Т. 8, кн.2: Человек как предмет воспитания. Опыт педагогической антропологии. – 714 с. ; 1950. – Т. 9. – 626 с. ; 1950. – Т. 10: Материалы к 3-му тому «Педагогической антропологии». – 666 с. ; М.-Л., 1951. – Т. 11: Материалы биографические и библиографические. – 728 с.

Ушинский К. Д. Собрание педагогических сочинений Константина Дмитриевича Ушинского. – 4-е изд. – СПб : Типогр. М. Меркушева, 1913. – Т. 1. – 584 с. – Содерж.: О пользе педагогической литературы ; О народности въ общественном воспитаніи ; Школьная реформа въ Северной Америке ; Труд въ его психическомъ и воспитательномъ значеніи ; Воскресныя школы ; Родное Слово ; О нравственномъ элементе в русском воспитаніи ; 5-е марта 1861 ; Проектъ учительской семинаріи ; Педагогическая поездка по Швейцаріи ; Педагогические сочинения Н. И. Пирогова ; Общій взглядъ на возникновеніе нашихъ народныхъ школ ; Цветы московской педагогіи на петербургской почве ; Ответы на рецензію г-на Толля.

Ушинский К. Д. Собрание педагогических сочинений К. Д. Ушинского. – 2-е изд./ред., предисл. и приложения В. Чернышева. – СПб. : Типогр. М. Меркушева, 1913. – Т. 2, дополн. – 394 с. – Приложения: Хронологическій списокъ книгъ, статей и переводовъ К. Д. Ушинскаго ; Участие К. Д. Ушинскаго въ «Библиотеке для Чтения» ; Списокъ статей о К. Д. Ушинскомъ. Примечанія.

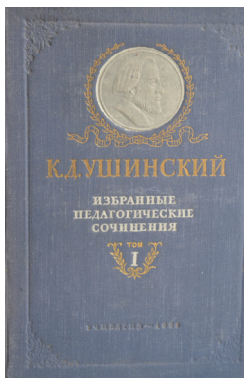
Ушинский К. Д. Собрание педагогических сочинений /К. Д. Ушинский. – СПб., 1875. – 624 с. – Видання містить всі прижиттєві статті К. Д. Ушинського, надруковані в “Журнале Министерства Народного Просвещения”, редактором якого він був; в журналах “Воспитание”, “Народная школа”, де надрукований його останній твір з питань народної школи, а також в “Отечественных записках”.

Ушинский К. Д. Избранные педагогические произведения в 2-х т. /К. Д. Ушинский; под ред В. Я. Струминского.– М. : Учпедгиз, 1939. – Т. 1. – 414 с.

Ушинский К. Д. Избранные педагогические произведения /К. Д. Ушинский; предисл. В. Я. Струминского, с. 5-32; сост.

Н. А. Сундуков. – М. : Просвещение, 1968. – 557 с. с портр. – [*Педагогические произведения К. Д. Ушинского и лит. о нем: с. 552-554; указатели : предм.-тематич. и именной, с. 535-551*]

Ушинский К. Д. Избранные педагогические произведения в 2-х т. / К. Д. Ушинский; под ред В. Я. Струминского. – М. : Учпедгиз, 1953. – Т. 1: *Вопросы воспитания.* – 638 с. ; 1954. – Т. 2 : *Вопросы обучения.* – 735 с.

Ушинский К. Д. Избранные педагогические сочинения, в 2-х т. / К. Д. Ушинский; под ред. А. И. Пискунова (отв. ред.) и др. – М. : Педагогика, 1974. – Т. 1: *Теоретические проблемы педагогики.* – 584 с. ; Т. 2 : *Проблемы русской школы.* – 438 с.

Ушинский К. Д. Избранные педагогические произведения в 4-х вип. / К. Д. Ушинский; под ред В. Я. Струминского. – М.-Л. : АПН, 1946. – Вип. 1 : *Родной язык в начальной школе.* – 186 с. ; Вип. 2: *Общие вопросы организации начальной школы.* – 180 с. ; Вип. 3 : *Принципиальные вопросы русской педагогики.* – 260 с. ; Вип. 4, кн. 1: *Человек как предмет воспитания.* – 330 с. ; Вип. 4, кн. 2 : *Человек как предмет воспитания.* – 168 с.

Ушинський К. Д. Вибрані педагогічні твори / К. Д. Ушинський; Мін-во освіти УРСР, УНДІП. – К.: Рад. школа, 1949. – 418 с. – Зміст: *Про користь педагогічної літератури, с. 8-23. – Про народність у громадському вихованні, с. 24-82. – Три елементи школи, с. 83-87. – Праця в її психічному й виховному значенні, с. 87-102. – Питання про народні школи, с. 102-109. – Звіт відрядженого для огляду закордонних жіночих навчальних закладів, с. 109-159. – Загальний погляд на виникнення наших народних шкіл, с. 159-170. – Передмова до 1-го видання “Детского мира”, с. 171-182. – Рідне слово, с. 182-193. – Про початкове викладання російської мови, с. 193-207. – Посібник до викладання за “Родным словом”, с. 207-337. – Передмова до книги “Людина як предмет виховання”, с. 338-364. – Педагогічні застосування аналізу пам’яті, с. 364-388. – Звички й навички як засвоєні рефлексії, с. 388-396. – Моральне й педагогічне значення звичок, с. 396-400. – Додатки.*

Ушинський К. Д. Вибрані педагогічні твори: у 2-х т. / К. Д. Ушинський ; редкол.: В. М. Столетов (гол.) [та ін.]. – К. : Рад. школа, 1983. – Т. 1 : *Теоретичні проблеми педагогіки.* – 489 с. – В першому томі представлені праці з теоретичних проблем виховання та освіти, а також “Людина як

предмет виховання. Спроба педагогічної антропології”. – Т. 2 : Проблеми російської школи. – 359 с. – В другому томі представлені роботи, присвячені проблемам розвитку народної освіти в Росії, питанням виховання і навчання в початковій школі.

Ушинский К. Д. Избранные педагогические высказывания / К. Д. Ушинский; вступ. ст. И. Шпильберга. – Симферополь : Крымиздат, 1946. – 142 с.

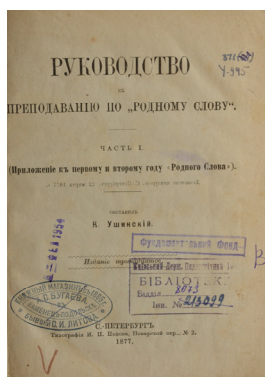
Ушинский К. Д. Воспитание человека / К. Д. Ушинский. – М. : Карапуз, 2000. – 256 с. – (*Педагогика детства*).

Ушинский К. Д. Об обучении грамоте / К. Д. Ушинский, В. П. Вахтеров, В. А. Флеров; сост. С. П. Редозубов. – М. : Учпедгиз, 1941. – 272 с.

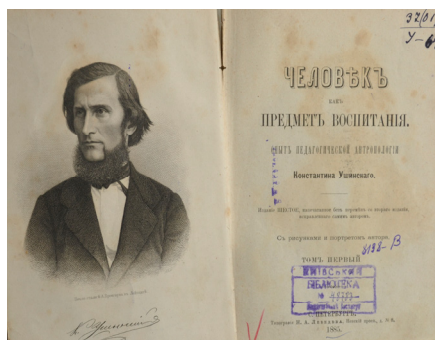
Ушинский К. Д. Об учебно-воспитательной работе в школе: отрывки из педагогических произведений / К. Д. Ушинский; вступ. ст. В. Я. Струминского. – М. : Учпедгиз, 1939. – 98 с.

Ушинський К. Д. Про сімейне виховання : збірник/ К. Д. Ушинський. – К.: Рад. школа, 1983. – 151 с.

Ушинский К. Д. Родное слово / К. Д. Ушинский. – СПб, 1899. – 224 с.

Ушинский К. Д. Руководство къ преподаванію по «Родному слову», ч.1. – 13-е изд. /К. Д. Ушинский. – СПб. : Типогр. И. П. Попова, 1877. – 100 с. – (Приложение къ первому и второму году «Родного Слова»).

Ушинский К. Д. Человек как предмет воспитания. Опыт педагогической антропологии К. Д. Ушинского. – 6-е изд., напечатанное без перемен со второго изд., исправленного самим автором. – СПб. : Типогр. Н. Лебедева, 1885. – Т. 1. – 500 с. – *С рисунками, портретом и предисловием автора от 7 дек. 1867 г.* – Т. 2 : Опыт педагогической антропологии. – 7-е изд. / К. Д. Ушинский. – СПб., 1891. – 444 с.

Ушинский К. Д. Человек как предмет воспитания. Опыт педагогической антропологии К. Д. Ушинского. – 7-е изд., исправл. – СПб., 1873. – Т. 2. – 434 с.

Ушинский К. Д. Человек как предмет воспитания. Опыт педагогической антропологии Константина Ушинского. – 10-е изд., сокращенное / под ред. К. Сент-Илера и Л. Модзалевского. – СПб., 1900. – 495 с. – *3 портретом автора, вступными статьями, редакторів та автора до 1-го і 2-го томів. Додаток автора до праці “Труд в его психическом и воспитательном значении”.*

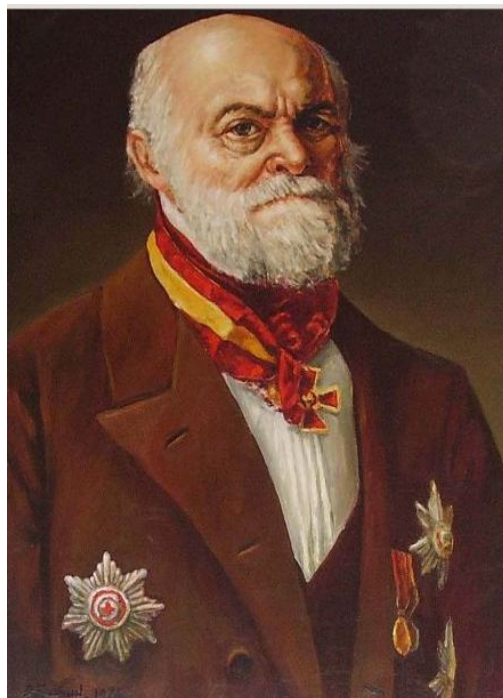
Ушинский К. Д. Человек как предмет воспитания. Опыт педагогической антропологии К. Д. Ушинского. – 10-е изд. – СПб., 1902. – 444 с. – *Вступна стаття автора до 2-го тому від 20.03.1869 р. Додаток автора до праці “Труд в его психическом и воспитательном значении”.*

Ушинский К. Д. Человек как предмет воспитания. Опыт педагогической антропологии. – 12-е изд. / К. Д. Ушинский. – СПб., 1907. – 496 с. – *В книзі подані : редакційний вступ К. Сент-Илера та Л. Модзалевського та вступ автора до першого тому; додаток автора до праці “Труд в его психическом и воспитательном значении”.*

Висоти управління освітою: Одеський (1856-1858) і Київський (1858-1861) навчальні округи

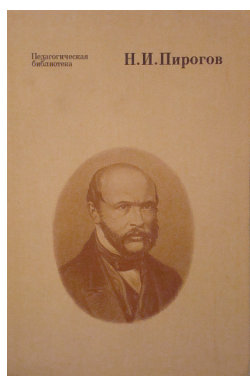
Микола Іванович Пирогов

(1810-1881)

Пирогов Н. И. Сочинения Н. И. Пирогова. Издано в память 100-летия со дня рождения Миколая Ивановича Пирогова 1910, 13 ноября. – К.: Изд. Пироговского т-ва, 1910. – Т. 1 : Педагогические и публицистические статьи. – 682 с., с портретом автора. – *Зібрано праці просвітителя-демократа, відомого хірурга і анатома, основоположника військово-польової хірургії та хірургічної анатомії; у 1856-1858 рр. Микола Іванович Пирогов був призначений попечителем Одеського, а в 1858-1861 рр. Київського навчальних округів.*

Пирогов Н. И. Сочинения Н. И. Пирогова с. – 2-е юбилейное издание, дополн. – К.: Изд. Пироговского т-ва, 1914. – Т. 1: Педагогические и публицистические статьи. – 704 с. , с портретом автора. – *История российской медицины XIX века.*

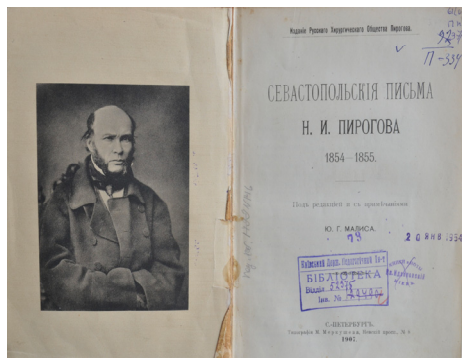
Пирогов Н. И. Сочинения Н. И. Пирогова с портретом автора. – 2-е юбилейное издание. – 3-е изд. – К.: Изд Пироговского т-ва, 1916. – Т. 2 : Мемуары Николая Ивановича Пирогова. – 704 с. – *История российской медицины XIX века.*

Пирогов Н. И. Избранные педагогические сочинения /Н. И. Пирогов; редкол. Серии: М. И. Кондаков (пред.) и др.; сост., авт. вступ. ст. и коммент. А. Н. Алексюк, Г. Г. Савенюк. – М. : Педагогика, 1985. – 496 с. – Библиогр.: с. 489-491. – Библиогр. в примеч. : с. 468-488. – Указ. имен: с. 492-493. – *Праці з проблем народної освіти в Росії, XIX ст.*

Пирогов Н. И. Избранные педагогические сочинения /Н. И. Пирогов; сост. В. Смирнов. – М. : Изд-во АПН. Ин-т теории и истории педагогики, 1953. – 752 с. *Народна освіта в Росії, XIX ст.*

Пирогов Н. И. Избранные педагогические сочинения /Н. И. Пирогов; сост. В. Смирнов. Ин-т теории и истории педагогики – М. : Изд-во АПН СССР ; 1952. – 702 с. – *Приложение к журналу «Советская педагогика» за 1952 год. Кн. 1 и 2-я. – [Народна освіта в Росії, XIX ст.*

Пирогов Н. И. Отчет о путешествии по Кавказу /Н. И. Пирогов; предисловие и общее наблюдение над изданием А. Н. Максименкова; сост. С. С. Михайлова. – М. : Медгиз, 1952. – 358 с. – *В 1947 году Н. И. Пирогов уехал на Кавказ в действующую армию, чтобы проверить в полевых условиях разработанные им операционные методы. На Кавказе он впервые применил перевязку бинтами, пропитанными крахмалом. Здесь же в ауле Салты он оперировал (10 тысяч операций) с эфирным обезболиванием, впервые применив наркоз в полевых условиях.*

Пирогов Н. И. Севастопольские письма. 1854-1855 /Н. И. Пирогов; под ред. и с примеч. Ю. Г. Малиса. – СПб., 1907. – 230 с. – *В издании представлены: «Севастопольские письма», «Воспоминания о Крымской войне», Из дневника «Старого врача», Письма и документы.*

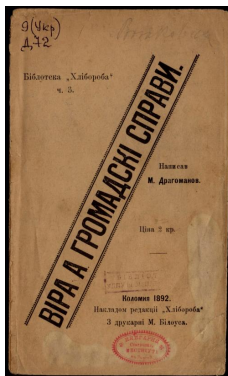
Михайло Петрович Драгоманов

(1841-1895)

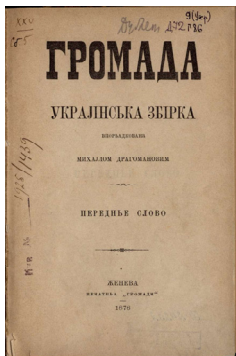
Архів Михайла Драгоманова. Т. 1: Листування Київської старої громади з М. П. Драгомановим (1870-1895 рр.). – Варшава, 1938. – 442 с. – [*Листування М. П. Драгоманова з Антоновичами, Житецькими, В. Л. Беренштамом, О. Ф. Кістяківським, Т. Г. Лебединцевим, М. В. Лисенко, О. І. Лоначевським-Петруняком, Старицькими, Є. К. Тригубовим, Ю. Ю. Цвітківським [та ін.] з різних проблем життя : історії, літературознавства, виховання, політики тощо. – [Видання підготував Г. О. Лазаревський].*

Драгоманов М. П. Вибране : "...мій задум зложити очерк історії цивілізації на Україні" / М. П. Драгоманов ; упоряд. Р. С. Міщук. – Київ : Либідь, 1991. – 688 с. – (*Бібліотека "Пам'ятки історичної думки Україні" : заснована в 1989 р.*). – Книга дає уявлення про багатогранні наукові інтереси українського вченого – історика, літературознавця, фольклориста, педагога, публіциста. В ній представлені статті, як відомі, так і мало знані, які розкривають авторську концепцію розвитку української нації у зв'язку із загальнолюдським прогресом.

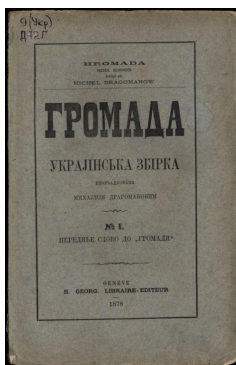

Драгоманов М. П. Віра а громадські справи. – Коломия: Накладом редакції “Хлібороба”; друк. М. Білоуса, 1892. – 14 с. – (Біб-ка “Хлібороба”; Ч 3). – *Автор в праці стверджує, “що великий примус в справах віри є річ погана і шкідлива для громадян і для самої віри і що різниця в думках людських виходить з самої природи людей і не тільки не шкодить людям, а служить їм до того, щоби доходити до правди та випередити одно другого наукою та добротою”. “Віра людини є сама по собі, а громадські справи самі по собі, ...кожний може думати про віру, як хоче, а в громадських справах люде всяких думок про віру можуть виступати спільно”.*

Драгоманов М. П. Галицько-руське письменство (передне слово до “Повістей” Осипа Федьковича). – Львів, 1876. – 38 с. – [Федькович О. Повісті. – К., 1876. – с. I-LVI. – *Огляд творів галицьких письменників Шашкевича, Федьковича та багатьох інших, аналізує мову письменників та сприйняття їх читачами*].

Громада: українська збірка. Впорядкована Михайлом Драгомановим. № 1. *Передне слово [до “Громади”]. – Женева. Печатня “Громади”, 1878. – 101 с. – [Дата: Женева 30 Апр[іля] 1878.] – Автором визначаються межі мужицької України в Росії та Австрії; пише про українське письменство і наука про Україну в Росії; про “змагання мужиків до волі і землі”, до духовності в XVI-XVII ст. ;про українську козацьку державу XVII ст., товариство в Січі Запорозжській тощо.*

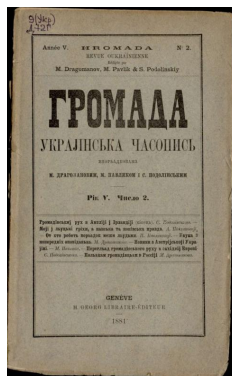

Громада: українська збірка. – Рік V. – 1880. – №1. – Ноябрь-декабрь. – 136 с. – Зміст: Програма. – с. 1-4. Підп.: Впорядчики “Громади”: М. Драгоманов, Звістки з України. 1. Україна російська. – с. 66-95. – Підп.: М. Драгоманов. – Публічні збори Русинів у Львові. – с. 120-122. – Підп.: М. Драгоманов. – Робітницький рух за границею. – с. 129-135. Підп.: М. Драгоманов. У кінці дата: 14 января.

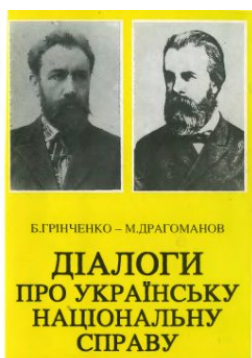
Громада: українська збірка. Впорядкована Михайлом Драгомановим. № 2. Звістки про Україну 1876-1877. – Женева: Печатня “Громади”, 1878. – XIV. – 586, 4 с. – [Зміст: Од впорядчика. – С VII-XIV. Підп.: М. Драгоманов. Дата: Женева 15 Апр. 1878; Народні школи. – С 120-278; Україна і

центри: (Замість фейлетона і бібліографія). – с. 393-570. – Підп.: М. Драгоманов; Відповіді впорядчика. – с. 571-583. – Без підп.].

Громада: українська часопись впорядкована М. Драгомановим, М. Павликом і с. Подолинським. Рік V. Число 2. – Geneve, 1881. – 240 с. – [М. П. Драгоманову належать праці: *Наука з попередніх оповідань*. – с. 213-228. – *Польським громадивцям в Росії*. – С 237-240].

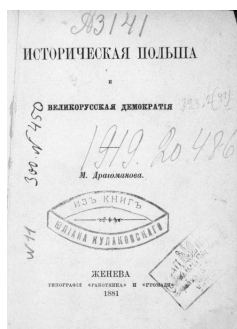
Громада: українська збірка впорядкована М. Драгомановим. – № 5. – Женева: Печатня «Громади», 1882. – III, 271 с. – [М. П. Драгоманову належать праці: *Од впорядника*. – с. I-III. Дата: Женева 25 мая 1882 р. – *Од впорядника (до рубрики «Звістки з України»)*, с 59-62. – Дата: 10 мая 1879].

Діалоги про українську національну справу / Ін-т української археографії НАН України ; Б. Грінченко, М. Драгоманов; упоряд. А. Жуковський. – К., 1994. – 266 с. – В книзі вперше в повному обсязі подаються листи двох видатних культурно-освітніх діячів України другої пол. XIX - поч. XX ст. М. Драгоманова та Б. Грінченка, в яких в полемічній формі розкриваються їх погляди на різні проблеми українського національно-культурного відродження того часу.

Драгоманов М. Духовност и свобода : избрани статьи, дневник и писма на учения / М. Драгоманов ; съставительство и превод П. Кънева. – София :

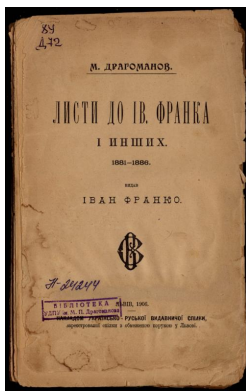
Полис, 2005. – 157 с. – болг. – В книзі представлені найвідомі статті українського історика, літературознавства, педагога і філософа Михайла Драгоманова, його листи, щоденники періоду його перебування в Болгарії.

Драгоманов М. П. Историческая Польша и великорусская демократия / М. П. Драгоманов. – Женева, 1881. – 511 с. – Електронна версія книги Михайла Драгоманова – історика.

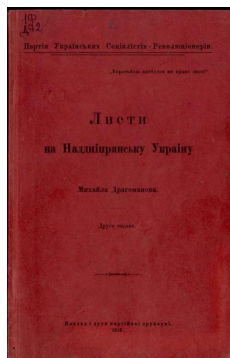
Драгоманов М. П. Из наукової спадщини. Кн.1. Політологія. Культурологія /М. П. Драгоманов; редкол. В. П. Андрущенко (гол.) Б. І. Андрусишин, В. П. Бех, Г. І. Волинка, О. с. Падалка, **В. Ф. Погребенник** (упорядкування та примітки). – К.: Знання України, 2010. – 595 с. – *Из змісту: Драгоманов М. П. Восточная политика Германии и обрусение. – Евреи и поляки в Юго-Западном крае. – Русские в Галиции. – Литературное движение в Галиции. – Литературно-общественные партии в Галиции. – Новые движения среди русских галичан / М. П. Драгоманов.*

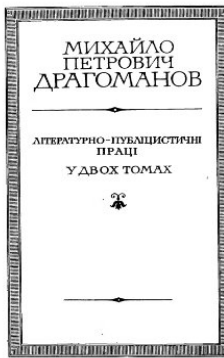
Драгоманов М. П. Листи до Ів. Франка і інших, 1881-1886 /видав І. Франко. – Львів, 1906. – 260 с. – Представлено листування великого вчителя і талановитого учня : роздуми з різних проблем життя, науки; суспільної, літературної, педагогічної, громадської діяльності.

Драгоманов М. П. Листи до Івана Франка і інших. 1881-1888. – Львів, 1906. – 266 с.

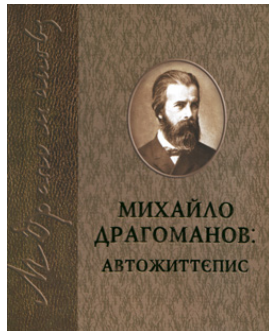
Драгоманов М. П. Листи до Івана Франка і інших, 1887-1896 /видав І. Франко. – Львів: Укр. - руська вид. Спілка, 1908. – 438 с.

Драгоманов М. П. Листи на Наддніпрянську Україну /Партія Укр. Соціалістів-Революціонерів. – 2-ге вид. – К.: Наклад і друк парт. Друкарні, 1915. – 114 с. – *Відповідь М. П. Драгоманова на “Листи з Наддніпрянської України” д. Вартового*

Драгоманов М. П. Літературно-публіцистичні праці: у двох томах / Драгоманов М. П. ; редкол.: О. І. Дей, О. Є. Засенко (голова), О. Я. Лисенко. – К.: Наук, думка, 1970. – Т. 1 /упорядкування і примітки І. С. Романченка; редактор тому О. І. Дей. – 531 с, іл. портр. ;Т. 2. – Упорядкування та примітки І. С. Романченка і В. В. Лисенка; ред. тому О. Я. Лисенко. – 595 с., іл, портр. – Двотомник має ознайомити із кращими літературно-публіцистичними статтями М. Драгоманова.

Михайло Драгоманов: автожиттєпис /укл., вступ. ст. та добір ілюстр.: І. С. Гриценко, В. А. Короткий, М. В. Томенко. – К.: Либідь, 2009. – 444 с. – Найзначніші автобіографічні твори М. П. Драгоманова супроводжено ґрунтовним нарисом життя родини Драгоманових і багатой творчої діяльності видатного українського мислителя, численними ілюстраціями та бібліографією.

Михайло Драгоманов: документи і матеріали. 1941-1994 / Ін-т української археології та джерелознавства ім. М. С. Грушевського, Наукове т-во ім. Т. Шевченка, Національний музей літератури України, Центральний державний історичний архів України у Львові. – Львів, 2001. – 731 с. – У збірці висвітлені основні етапи життя, громадсько-політичної, наукової і видавничої діяльності видатного ученого і політичного діяча М.П.Драгоманова, переслідування М.Драгоманова і його творчості. Наведені документи та матеріали про шанування пам'яті й поширення творчості ученого і громадського діяча.

Михайло Драгоманов: вибрані праці [у 3-х Т. 4 кн.] /редкол.: В. П. Андрущенко (гол.), Б. І. Андрусишин, В. П. Бех, Г. І. Волинка, Л. І. Мацько, В. Ф. Погребенник (відп. секретар); Андрущенко В. П., Погребенник В. Ф. Велич Михайла Драгоманова, с. 3-14; упоряд. та примітки В. Ф. Погребенник. – К.: Знання України, 2006. – Т. 1, кн. 1: Історія. Педагогіка. Публіцистика. – 342 с. – (Зміст : Андрущенко В. П., Погребенник В. Ф. Велич Михайла Драгоманова; Положение и задачи науки древней истории; Борьба за духовную власть и свободу совести в XVI-XVII столетии; Про українських козаків, татар та турків; Антракт з історії українофільства (1863-1872); Турки внутренние и внешние; Примітки).

Михайло Драгоманов: вибрані праці [у 3-х т., 4 кн.] / редкол.: В. П. Андрущенко (гол.), Б. І. Андрусишин, В. П. Бех, Г. І. Волинка, Л. І. Мацько, В. Ф. Погребенник (відп. секретар); упоряд. та примітки В. Ф. Погребенник. – К.: Знання України, 2007. – Т. 1, кн. 2: Історія. Публіцистика. Політологія. – 272 с. – (Зміст: *Что такое украинофильство? – На увагу українолюбцам у Росії. – Чудацькі думки про українську національну справу. – Віра і громадські справи. – Відповідь. – Всеобщее голосование и русины в Австрии. – Пропащий час. – Примітки. – Іменний покажчик*).

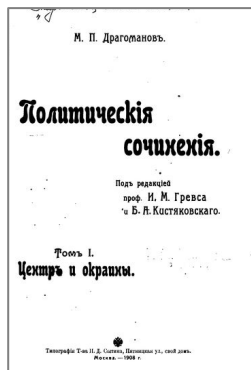
Михайло Драгоманов: вибрані праці [3-х т., 4 кн.] /редкол.: В. П. Андрущенко (гол.), Б. І. Андрусишин, В. П. Бех, Г. І. Волинка, Л. І. Мацько, **В. Ф. Погребенник (відп. секретар); упоряд. та примітки В. Ф. Погребенник.** – К.: Знання України, 2007. – Т. 2: Фольклористика. Літературознавство. – 439 с. – (*Малороссия в ее словесности. – Исторические песни малорусского народа. – Ученая экспедиция в западнорусский край. – Нові українські пісні про громадські справи (1764-1880). – Фатальна вдова (карно-психологічна тема в українській народній пісні). – Література російська, великоруська і галицька. – Українське письменство 1866-1873 років. – Примітки*).

Михайло Драгоманов: вибрані праці [у 3-х т., 4 кн.] / редкол.: В. П. Андрущенко (гол.), Б. І. Андрусишин, В. П. Бех, Г. І. Волинка, Л. І. Мацько, В. Ф. Погребенник (відп. секретар); упоряд. та примітки **В. Ф. Погребенник.** – К.: Знання України, 2007. – Т. 3: Літературознавство. – 299 с. – (Зміст: *Три листа до редакції “Друга”. – Галицько-руське письменство. – По вопросу о малорусской литературе. – Література українська, проскрибована урядом російським. – Примітки. – Іменний покажчик*).

Михайло Петрович Драгоманов. 1841-1895. Єго юбилей, смерть, автобіографія і спис творів /упоряд. М. Павлик. – Львів, 1896.– 441 с. +34 с. – *Із змісту: Автобіографія М.П.Драгоманова.[Завершує збірник «Спис творів М.П.Драгоманова» з 1861 по 1895 роки].*

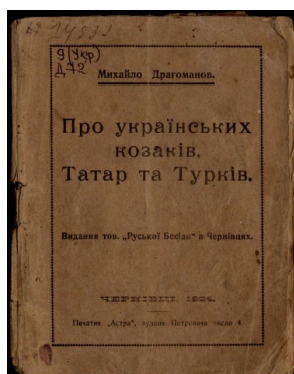
Переписка Михайла Драгоманова з Михайлом Павликом (1876-1895) / зібрав і зладив М. Павлик. – Т. 1. – Львів: Накладом Укр. – руської видавничої спілки, 1901. – 184 с. ; Т. 2. (1876-1878). – Чернівці, 1910. – 317, 1 с. ; Т. 3. (1879-1881). – Чернівці, 1910. – 519, XI с.; Т. 4. (1882-1885). – Чернівці, 1911. – с. 440, VIII с. ; Т. 5. (1886-1889). – Чернівці, 1912. – 414 с, 10 с.; (1890-1891). – 288 с. ; Т. 6. (1890-1891). – Чернівці, 1910. – 288, VIII с.; Т. 7. (1892-1893). – Чернівці, 1911. – 343, VIII с. ; Т. 8. (1894-1895). – Чернівці, 1911. – 293, VI с.

Драгоманов М. П. Политические сочинения / Драгоманов М. П. ; под ред. И. М. Гревса и Б. А. Кистяковского. – Т. 1. Центр и окраины. – М., 1908. – XXXII, 486 с.– [Кистяковский Б. М. П. Драгоманов. Его политические взгляды, литературная деятельность. – с. IX-XXXV]. – [Зміст: Передмова Б. Кістяковського «М. П. Драгоманов. Его политическіе взгляды, литературная деятельность и жизнь». Далі праці М. Драгоманова: Восточная политика Германии и обрусение. – Евреи и поляки в Юго-Западном крае. – Русские в Галиции. – Литературное движение в Галиции. – Литературно-общественная партия в Галиции. – Новые движения среди русских галичан. – Всеобщее голосование и русины в Австрии].

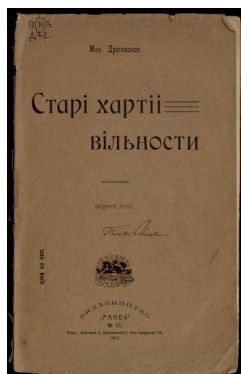
Драгоманов М. П. Про українських козаків, татар та турків / М. П. Драгоманов; Т-во «Просвіта в Києві №1; з додатком про життя Драгоманова. – К., 1906. – 64 с. -

Драгоманов М. П. Про українських козаків, татар та турків / М. П. Драгоманов. – Чернівці: Видання тов. «Руської Бесіди», 1924. – 64 с. – Бібліотека пластового «курень в Клепарові» – Книга вийшла вперше 1876 р, вдруге у 1906 році у виданнях Т-ва «Просвіта». В книзі, за словами автора, “розказано як то наші батьки терпіли й відбивалися від татарських та від турецьких розбишак і як таки насилу відбилися...”.

Драгоманов М. П. Про українських козаків, татар і турків : наукова праця.

З додатком про життя Михайла Драгоманова / М. П. Драгоманов. – Київ : Вид-во художньої літератури "Дніпро", 1991. – 45 с.

Драгоманов М. П. Старі хартії вільності : історичні нариси / Драгоманов М. П. – 2-е вид. - Київ: Вид-во "Ранок", 1907. – 84 с – (Вид-во "Ранок", № 11). – *Історичні нариси М. Драгоманова про вільні і абсолютно-монархичні держави Європи 18 ст. Думки про вільність і деспотизм у класичних народів та зріст абсолютизму. Вартість науки про старі вільні народи.*

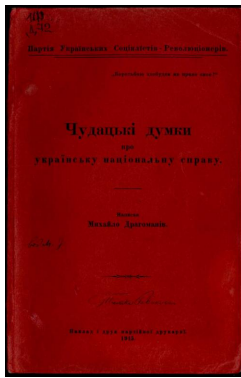
Драгоманов М. П. Старі хартії вільності. – 3-е вид./ М. П. Драгоманов. – [Б. м.] : Наклад і друк, партійної друкарні, 1915. – 80 с.

Драгоманов М. П. Фольклористичні студії, у 4 т. / М. Драгоманов; упоряд., передм.: с. Мишанич. – Донецьк : Норд-Прес, 2006. – Т. 1. – 468 с.; Т. 2. – 468 с. ; Т. 3. – 544 с.; Т. 4 – 588 с. – *(Пам'ятки української словесності).* – Фольклористичний доробок М. Драгоманова складають численні статті, видання “Исторических песен малорусского народа. С объяснениями Вл. Антоновича и М. Драгоманова”, збірник народної прози “Малорусские народные предания рассказы” тощо.

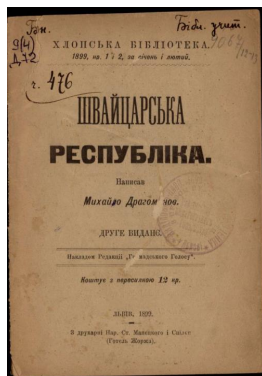
Драгоманов М. П. Император Тиберий. – О состоянии женщины в первый век Римской империи. – Государственные реформы Диоклетиана и Константина Великого. – Очерки географии в Древней Греции. – Публіцистика 1860-х років / М. П. Драгоманов // Хроніка'2000. – Вип. 79 : Михайло Драгоманов – дослідник всесвітньої історії, політик і людина / авт. проекту: А. В. Толстоухов, В. П. Андрущенко. – К.: Фонд сприяння розвитку мистецтв, 2009. – с. 6-462.

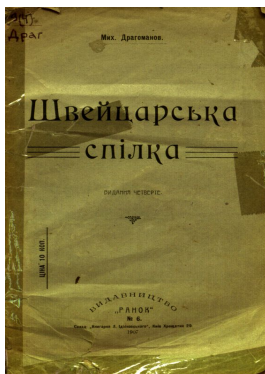
Драгоманов М. П. Вопрос об историческом значении Римской империи и П. К. Тацит. Ч. 1. – Листування із Старою Громадою і неопубліковані листи до Ольги Косач-Кривинюк / М. П. Драгоманов // Хроніка'2000. – Вип. 2(84) : Михайло Драгоманов – дослідник всесвітньої історії, політик і людина / авт. проекту: А. В. Толстоухов, В. П. Андрущенко. – К.: Фонд сприяння розвитку мистецтв, 2010. – с. 5-418, 442-605.

Драгоманов М. П. Чужацькі думки про українську національну справу /М. П. Драгоманов. – [Б.м.]: Наклад і друк, партійної друкарні, 1915. – 124 с – (Партія українських соціалістів-революціонерів). – *М. П. Драгоманов звертається до редакцій “Народу”, “Зорі”, “Правди” з обвинувачень автора в обрусительстві та об’єдинительстві і пише: “... я ж справді завше хотів побачити об’єдинення освічених, добрих і чесних людей в нашій країні й по сусіднім сторонам і народам коло праці для волі, освіти й добробиту всіх тамошніх людей і завше боровсь проти всякого роз’єднання, котре вносять між тих людей неволя, неуцтво й сліпе своєлюбство, навіть і тоді, коли ці темні сили вкриваються одежами народолобства”.*

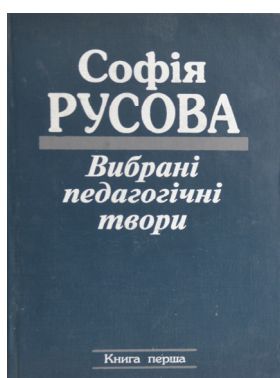
Драгоманов М. П. Швейцарська республіка / М. П. Драгоманов. – 2-ге вид. – Львів: Громадський голос, 1899. – 32 с.

Драгоманов М. П. Швейцарська спілка / М. П. Драгоманов. – Київ: Видавниче Т-во “Криниця”, Друкарня М. Заїзного, 1917. – 32 с. – *Книгу про Швейцарію – республіку в Європі, написано у 1892 році; у 1891 році святкувала 600 років від початку своєї спілки і як вона упорядкована тепер.*

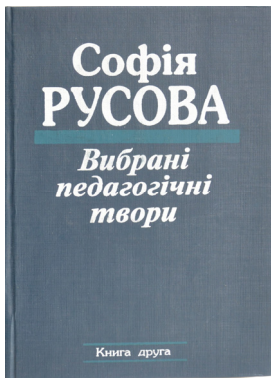
Софія Федорівна Русова

(1856-1940)

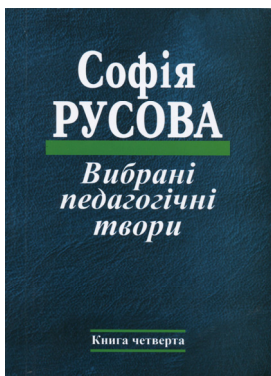

Русова С. Вибрані педагогічні твори : у 2-х кн. / Софія Русова ; за ред. Э. І. Коваленко, І. М. Пінчук. – Київ : Либідь, 1997. – Кн. 1. – 272 с. – У вибраних педагогічних працях українського педагога й психолога Софії Русової - громадсько-освітнього діяча, організатора жіночого руху, представлені статті з різних питань освіти : дошкільної педагогіки, розробки концепції національної школи, історії педагогіки, хроніки педагогічного життя. Софія Русова писала: *“В наші часи бути гарним педагогом – це бути справжнім реформатором майбутнього життя України, бути апостолом Правди і Науки. Тільки великим зусиллям таких апостолів України матиме чесних діячів-патріотів, вмілих практичних робітників і соціально об’єднану, інтелектуально розвинену народну масу”*.

До першої книги увійшли основні статті з питань націоналізації освітньої системи, історії педагогіки, а також праці з теорії і практики дошкільного виховання.

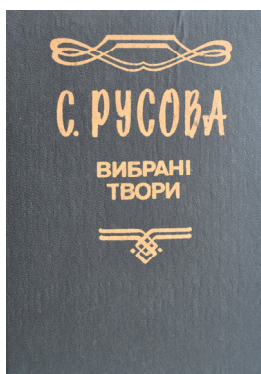

Русова С. Вибрані педагогічні твори : у 2-х кн. / Софія Русова ; за ред. Э. І. Коваленко, І. М. Пінчук. – Київ : Либідь, 1997. – Кн. 2. – 320 с. – У цьому виданні вперше зібрані педагогічні твори видатного педагога, активної діячки вітчизняної просвітянської ниви Софії Русової, присвячені практичним і теоретичним питанням розвитку української національної освіти. До другого тому увійшли найважливіші праці С. Русової еміграційного періоду з питань організації навчально-виховного процесу в загальноосвітній школі та ґрунтовний курс дидактики. Кожний народ, за словами Софії Русової, має утворити свою власну школу згідно з найновішими принципами педагогіки, але цілком своєрідну, національну школу, з своїми особливими рисами, в своїх життєвих потребах і формах свого власного життя.

Русова С. Вибрані педагогічні твори: У 4 кн., кн. 4 / За заг. ред. Э. І. Коваленко; упоряд., приміт. Э. І. Коваленко, О. М. Таран. – Чернігів: КП «Видавництво «Чернігівські обереги», 2009. – 328 с. – У цьому виданні вперше публікуються твори видатного педагога, активного борця за створення української національної системи освіти Софії Русової, присвячені проблемам теорії та історії педагогіки. До четвертого тому увійшли праці, в яких представлено аналіз С. Русовою сучасних течій реформаторської педагогіки

країн Європи й Америки та деякі історико-педагогічні статті, що не публікувалися у попередніх томах.

Русова С. Вибрані педагогічні твори / Софія Русова. – Київ : Освіта, 1996. – 304 с. – До збірки увійшли праці : Дошкільне виховання ; У дитячому садку ; В оборону казки ; Нова школа ; Система Монтессорі ; Теорія і практика дошкільного виховання (фрагменти) ; “Мати” в поезії Шевченка ; Микола Лисенко ; Націоналізація школи. – Показчики. Збірка “Вибрані педагогічні твори” розпочинається зі слів Софії Русової: “Бути гарним педагогом – це бути справжнім реформатором майбутнього життя України, бути

апостолом Правди і Науки”.

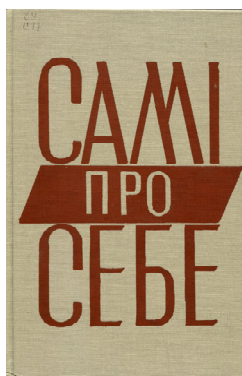

Русова С. Мемуари. Щоденник / Софія Русова ; Київський нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – Київ: Поліграф книга, 2004. – 544 с. – В книзі друкуються мемуари і щоденник видатного українського громадського діяча і педагога Софії Русової, людини шведсько-французького походження, яка внесла неоціненний вклад у розвиток національної освіти України. У своїх мемуарах і в щоденнику Софія Русова детально розповідає про свою діяльність на ниві відродження української духовності в

період національно-визвольної боротьби 1917-1921 років, малює образи всіх подвижників. Зокрема, розповідає про становище української освіти під радянською владою. І ці свідчення надзвичайно цінні для об'єктивного сприйняття подій того часу.

Русова С. Тарас Григорьевич Шевченко – украинский народный поэт (его жизнь и произведения) / София Русова. – Киев : Б.и., Б.г. – 80 с. – *Педагог і громадський діяч – про творчість видатного українського поета Тараса Шевченка.*

Самі про себе : Автобіографії видатних українців XIX-го століття / Українська Вільна Академія Наук у США ; Ред. Ю. Луцький. – Нью-Йорк : Українська Вільна Академія Наук, 1989. – С. Русова Спомини, с. 205-218. – *В уривку споминів видатного діяча XIX століття Софії Русової йдеться: “... Облік із мистецтвом починала народжуватись українська наука – Антонович, Житецький, Вовк, Кістяківський. Але це був такий високий Олімп, що до нього не досягала моя шістнадцятилітня легкодухість. Тільки одих із цих учених, у якого на науковому ґрунті вже зростала політична думка, М. П. Драгоманов, був якось більш досяжний. Молодий, недавно одружений з красунею Людмилою Михайлівною, осяяний своєю талановитістю і популярністю межи студентами, він часто бував на «чаях» у Старицьких, бував і у нас на театральних виставах. Завше веселий, дотепний, він умів і поглузувати з людей, спостерегти їх слабкі риси і посміятись навіть зі своїх близьких – часто жартував з своєю жінкою, любив танці, і ми не раз із ним вальсували під чудову музику Лисенка...”*

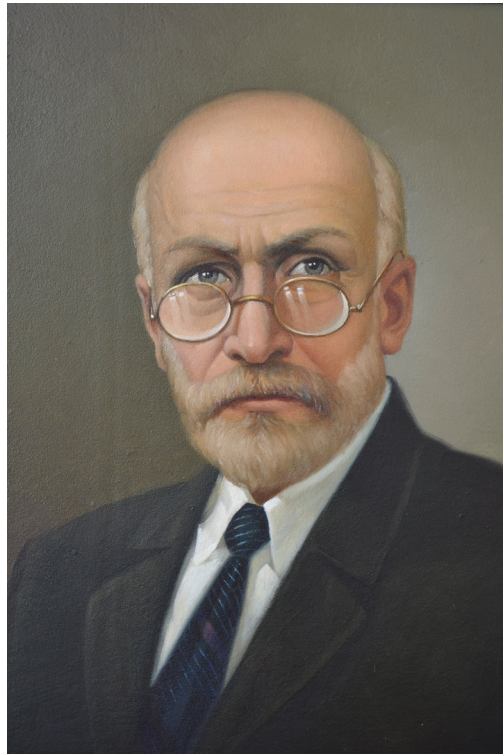

Русова С. Серед рідної природи: оповідання; з малюнками Ю. Русова. – Київ – Ляйпціг: Укр. вид-во в Катеринославі, 1922. – 80 с.

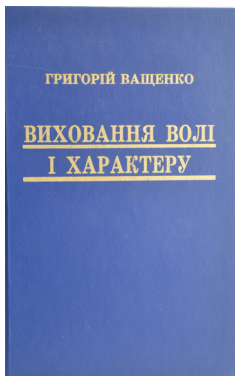
В книзі представлені оповідання С. Ф. Русової: “День у лісі зімою”, “Весною”, “Літом”, “На степу” - з детальними малюнками живої природи.

Григорій Ващенко

(1878-1967)

Ващенко Г. Вибрані педагогічні твори /Г. Ващенко; Львівська організація Всеукраїнського педагогічного тов-ва ім. Г. Ващенко. – Дрогобич : Відродження. – 1997. – 214 с. – Книга включає досі не опубліковані в Україні праці відомого українського педагога Г. Ващенко : «Мораль християнська і комуністична», «Виховання любови до батьківщини», «Виховання статевої чистоти й принциповости», «Виховання пошани до батьків і старших», «Роля релігії в житті людства і релігійне виховання молоді», «Проект системи освіти в самостійній Україні», «Педагогічна наука в СРСР». Книга дає уявлення про загальні засади педагогічного світогляду автора.

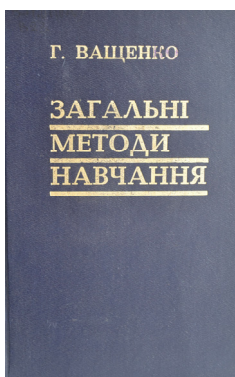

Ващенко Г. Виховання волі і характеру : підручник для педагогів /Г. Ващенко – Київ : Школяр, 1999. – 385 с. – *В Україну повернулося ім'я видатного українського педагога Григорія Ващенка (1878-1976). За кордоном, де вчений прожив 22 роки, його наукові твори добре відомі. Він був впевнений, що “виховання мусить бути органічно зв'язане з самовихованням... Починаючи з наймолодших років, батьки і школа, керуючи процесом формування особистості дитини, мусять розвивати в неї активність і почуття відповідальності не тільки за свою працю, а й за поведінку взагалі...”*. Він , як і інші українські філософи та педагоги, добре усвідомлював: коли людина вдосконалює себе, вона цим самим вдосконалює світ, який її оточує. Тому завдання кожної людини, яка творчо мислить, піднімати навколишнє середовище до свого рівня свідомості.

Ващенко Г. Виховний ідеал : підручник для педагогів, виховників, молоді і батьків. – 3-є вид. /Г. Ващенко ; Педагогічне Тов-во ім. Г. Ващенка – Київ : Полтавський вісник, 1994. – Т. 1. – 191 с. – *Книга є першою з серії праць видатного українського педагога і психолога професора Г. Ващенка. На її сторінках автор проекту «Система освіти в самостійній Україні» та інших досліджень з проблем виховання молоді будує Виховний ідеал, що відповідає всихічним та природним властивостям української людини. Книга, що побачила світ двічі у Німеччині і в Бельгії, в Україні виходить друком вперше. Складається з розділів : «Виховні ідеали» та «Український національний виховний ідеал».*

Ващенко Г. Виховний ідеал : підручник для педагогів, виховників, молоді і батьків /Г. Ващенко ; Педагогічне Тов-во ім. Г. Ващенка – Київ : Школяр, 1999. – 385 с.

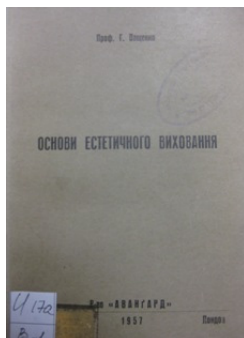

Ващенко Г. Загальні методи навчання : підручник для педагогів /Г. Ващенко ; Всеукраїнське Педагогічне товариство ім. Г. Ващенка. – Київ : Українська видавнича спілка, 1997.– 441 с. – *В умовах розбудови національної системи освіти України розпочато освоєння освітянами науково-педагогічної спадщини Г. Ващенка та громадсько-політичної діяльності. Книжка задумана її автором як монографічне дослідження однієї з найвагоміших загальних проблем педагогіки- проблеми методів навчання на різних етапах освіти. Зміст цієї проблеми автор розгортає за віковим принципом, що є провідною думкою праці.*

Ващенко Г. Праці з педагогіки та психології /Г. Ващенко ; Всеукраїнське Педагогічне товариство ім. Г. Ващенка. – Київ : Школяр, 2000. – 416 с. – *Цей том уміщує праці Гр.Ващенка з педагогіки та психології, що стосується проблем освіти й організації навчання, змісту, чинників та методів виховання, питань психологічної науки. В першій частині : «Проблеми освіти й організації навчання», в другій: «Зміст, методи та чинники виховання», в третій: «Науково-полемічні праці».*

Ващенко Г. Спогади. Статті. Т. 6 /Г. Ващенко ; Всеукраїнське Педагогічне товариство ім. Г. Ващенка. – Київ : Школяр, 2006. – 464 с.

Ващенко Г. Хвороби в галузі національної пам'яті /Г. Ващенко ; Всеукраїнське Педагогічне товариство ім. Г. Ващенка. – Київ : Школяр, 2006. – 335 с.– *Видання підготовлено в рамках науков-освітніх програм Всеукраїнського Педагогічного товариства ім. Г. Ващенка, Всеукраїнського товариства «Просвіта» ім. Т. Шевченка, а також Національного університету ім. Т. Шевченка. Має розділи: I. Психологія. Філософія; II Історія педагогіки; III. Національне виховання; IV. Релігія; V. Політика.*

Ващенко Г. Основи естетичного виховання / Г. Ващенко. – Лондон: Вид-во «Авангард», 1957. – 46 с.

Г. Ващенко: *“Естетичне виховання - це одне з найскладніших питань педагогіки... А проте, оскільки в суспільстві існує різне розуміння краси, що доходить іноді до повної протилежності, педагогіка не може обійти мовчанням цього питання і мусить дати відповідь на те, де ж критерії краси, які дали б підстави в кожному конкретному випадкові сказати, що той чи інший мистецький твір, те чи інше явище в природі, чи поведінці людини є гарним або потворим, бо без цього не можливе саме естетичне виховання молоді “.*

Антон Семенович Макаренко

(1888-1939)

Макаренко А. С. Сочинения: в 7-ми т. / А. С. Макаренко ; ред. И. А. Каиров ; Академия педагогических наук СССР, Институт теории и истории педагогики. – Москва : Изд-во АПН СССР, 1950. – Т. 1. Педагогическая поэма. – 485 с. – *"Педагогическая поэма" посвящена жизни и работе детской трудовой колонии им. А. М. Горького, где складывалась и совершенствовалась передовая педагогическая система А. С. Макаренко. Автор рассказывает, как вырос и окреп детский коллектив, как в этом коллективе осуществлялось коммунистическое воспитание и бывшие беспризорники и правонарушители становились активными участниками строительства социализма.*

Макаренко А. С. Сочинения: в 7-ми т. / А. С. Макаренко; АПН РСФСР. Ин-т теории и истории педагогики; редкол.: И. А. Каиров (глав.ред.) и др. – 2-е изд. – Москва : Академия педагогических наук, 1957 – Т. 2 : Марш 30 года: Повесть. ФД-1: Повесть. Мажор: Пьеса. – 527с. – *Во втором томе опубликованы повести «Марш 30 года», «ФД-1» и пьеса «Мажор».*

Макаренко А. С. Сочинения: в 7-ми т. / А. С. Макаренко; АПН РСФСР. Ин-т теории и истории педагогики; редкол. : И. А. Каиров (глав. ред.) и др. – 2-е изд. – Москва : Академия педагогических наук, 1957 – Т. 4 : Книга для родителей: Выступления по вопросам семейного воспитания. – 552 с. – *Четвертый том содержит произведения, посвященные вопросам семейного воспитания. В "Книге для родителей", написанной в 1937 г., А.С. Макаренко рассматривает семью как коллектив, показывает особенности советской семьи, освещает многие принципиальные вопросы общей педагогики.*

Макаренко А. С. Твори : в 7-ми тт. Т. 1. Педагогічна поема / А. С. Макаренко ; пер. с рос. – Київ : Радянська школа, 1953. – 710 с. – *В першому томі цього видання надрукований твір А. С. Макаренка «Педагогічна поема». Це книга про любов до людини, про силу й торжество виховання.*

Макаренко А. С. Сочинения. – Т. 4. Книга для родителей; Лекции о воспитании; выступления по вопросам семейного воспитания / А. С. Макаренко ; ред. И. А. Каиров ; Академия педагогических наук СССР, Институт теории и истории педагогики. – Москва : Изд-во АПН СССР, 1951. – 535 с. – *В четвертом томе этого издания напечатаны работы А. С. Макаренко «Книга для родителей», «Лекции о воспитании». В научной и вместе с тем художественной форме в них ярко раскрываются сложные проблемы воспитания детей в семье.*

Макаренко А. С. Сочинения. Т. 3. Флаги на башнях: повесть / А. С. Макаренко ; ред. И. А. Каиров ; Академия педагогических наук СССР, Институт теории и истории педагогики. – Москва : Изд-во АПН СССР, 1950. – 485 с. – *В работе «Флаги на башнях» А. С. Макаренко хотел изобразить тот замечательный коллектив, в котором ему посчастливилось работать, изобразить его внутренние движения, его судьбу, его окружение.*

Макаренко А. С. Сочинения. Т. 5. Общие вопросы теории педагогики; Воспитание в советской школе / А. С. Макаренко ; ред. И. А. Каиров ; Академия педагогических наук СССР, Институт теории и истории педагогики. – Москва : Изд-во АПН СССР, 1951. – 511 с. – *В пятом томе опубликованы работы А. С. Макаренко «Общие вопросы теории педагогики» и «Воспитание в советской школе».*

Макаренко А. С. Сочинения: в 7-ми т. / А. С. Макаренко; АПН РСФСР. Ин-т теории и истории педагогики; редкол.: И. А. Каиров (глав. ред.) и др. – 2-е изд. – Москва : Академия педагогических наук, 1958. – Т. 5 : Общие вопросы теории педагогики. Воспитание в советской школе. – 557 с. – *В пятом томе опубликованы работы А. С. Макаренко «Общие вопросы теории педагогики» и «Воспитание в советской школе». В работах хоро-*

що раскрыты общие проблемы педагогики, теории и методики воспитания детей и подростков.

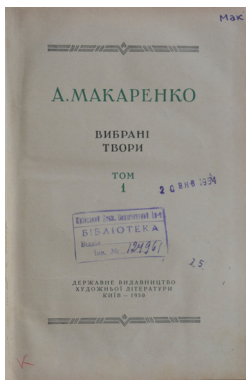
Макаренко А. С. Сочинения. – Т. 6. Честь : Повесть; Настоящий характер: Литературный сценарий; Командировка: Литературный сценарий / А. С. Макаренко ; ред. И. А. Каиров ; Академия педагогических наук СССР, Институт теории и истории педагогики. – Москва : Изд-во АПН СССР, 1952. – 447 с. – *Шестой том включает в себя повесть "Честь", литературные сценарии: "Настоящий характер" и "Командировка" – материалы, относящиеся к характеристике повести "Честь".*

Макаренко А. С. Сочинения . – Т. 7. Публицистика; Рассказы и очерки; Статьи о литературе и рецензии; Переписка с А. М. Горьким / А. С. Макаренко ; ред. И. А. Каиров ; Академия педагогических наук СССР, Институт теории и истории педагогики. – Москва : Изд-во АПН СССР, 1952. – 575 с. – *В седьмой том входят: публицистика, рассказы и очерки, статьи о литературе и рецензии, переписка с А. М. Горьким.*

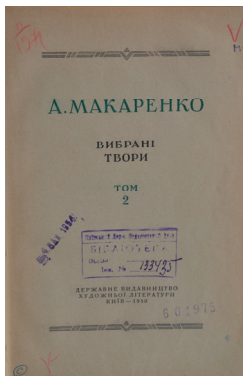
Макаренко А. С. Собрание сочинений в пяти томах : к самостоятельной работе. Т. 1. Педагогическая поэма / А. С. Макаренко. – Москва : Правда, 1971. – 430 с. – *Детские исправительные трудовые колонии. Беспризорные дети. Педагоги в СССР. Коммунистическое воспитание.*

Макаренко А. С. Собрание сочинений в пяти томах. – Т. 2 / А. С. Макаренко. – Москва : Правда, 1971. – 383 с. – *Во второй том вошла 3-я часть "Педагогической поэмы" и повесть "Марш тридцатого года".*

Макаренко А. С. Собрание сочинений в пяти томах. – Т. 5 / А. С. Макаренко. – Москва : Правда, 1971. – 510 с. – *Пятый том Собрания сочинений составили статьи о литературе, раздел "А. М. Горький и А. С. Макаренко", повесть "Честь".*

Макаренко А. С. Вибрані твори : в 2-х тт. Т. 1. Педагогічна поема / А. С. Макаренко. – К. : Державне видавництво художньої літератури, 1950. – 532 с. – *«Педагогічна поема» – відомий твір радянського педагога та письменника А. С. Макаренка. В книзі розповідається про перевиховання неповнолітніх правопорушників в дитячій трудовій колонії, творцем та керівником якої в 20-ті роки був автор. Книга адресована широкому колу читачів.*

Макаренко А. С. Вибрані твори : в 2-х тт. Т. 2. Прапори на баштах / А. С. Макаренко. – К. : Державне видавництво художньої літератури, 1950. – 701 с. – *Колектив, описаний Макаренко в повісті «Прапори на баштах», дуже багатьом нагадує той колектив хлопців, з яким розлучився вчитель у «Педагогічній поемі».*

Макаренко А. С. Вибрані педагогічні твори : статті, лекції, виступи: Пер. з рос. / А. С. Макаренко. – Київ : Радянська школа, 1950. – 302 с. – *В книгу ввійшли статті з загальних питань виховання, з проблем шкільного радянського виховання, виховання дітей в сім'ї.*

Макаренко А. С. Избранные педагогические произведения : статьи, лекции, выступления / А. С. Макаренко; под общ. ред. Е. Н. Медынского, И. Ф. Сладковского. – Москва : Учпедгиз, 1946. – 302 с. – *В книгу вошли статьи по общим вопросам воспитания. Проблемы школьного советского воспитания. Некоторые выводы из педагогического опыта. Воспитание в семье.*

Макаренко А. С. Избранные педагогические произведения : в 2-х тт. Т. 2 / А. С. Макаренко ; ред. И. А. Каиров ; Академия педагогических наук СССР. – Москва : Педагогика, 1977. – 320 с. – *Во втором томе двухтомника Избранных педагогических сочинений А. С. Макаренко собраны его лекции и выступления по вопросам воспитания в семье, а также его переписка А. М. Горьким, публицистические и литературно-критические статьи, выступления и рецензии.*

Макаренко А. С. Избранные педагогические произведения : в 2-х тт. Т. 1 / А. С. Макаренко ; ред. И. А. Каиров ; Академия педагогических наук СССР. – Москва : Педагогика, 1977. – 400 с. – *В первом томе двухтомника Избранных педагогических сочинений А. С. Макаренко собраны его работы по общим проблемам педагогики, теории и методики коммунистического воспитания детей и подростков.*

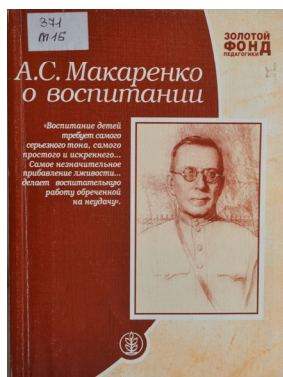
Макаренко А. С. Избранные произведения в трех томах . Т. 1. Педагогическая поэма / А. С. Макаренко ; ред. Н. Д. Ярмаченко. – 2-е изд., испр. – Киев : Радянська школа, 1985. – 494 с. – *В 1 том вошла «Педагогическая поэма». Здесь же помещена вступительная статья о жизни и деятельности А. С. Макаренко, о значении его педагогического наследия на современном этапе развития советской школы.*

Макаренко А. С. Избранные произведения в трех томах : методический материал. Т. 2. Флаги на башнях. Книга для родителей; авторские мате-

риалы, приложения, комментарии и примечания к повести "Флаги на башнях" и к "Книге для родителей" / А. С. Макаренко. – 2-е изд. – Киев : Радянська школа, 1985. – 574 с. – *Во 2-й том вошли произведения «Флаги на башнях», «Книга для родителей», а также авторские материалы, приложения, комментарии и примечания к названным произведениям.*

Макаренко А. С. Избранные произведения в трех томах . Т. 3. Общие проблемы педагогики / А. С. Макаренко ; ред. Ярмаченко Н. Д. – Киев : Радянська школа, 1984. – 576 с. – *В 3-й том вошли работы по общим проблемам педагогики, теории и методики воспитания детей и подростков, лекции и выступления по вопросам воспитания в семье, а также его переписка с А. М. Горьким, публицистические статьи, выступления.*

Макаренко А. С. Избранные произведения в трех томах. – Т. 2. Избранные произведения / А. С. Макаренко. – Киев : Радянська школа, с. 1984. – 574 с. – *Во 2 том вошли произведения Флаги на башнях, Книга для родителей, а также авторские материалы, приложения, комментарии и примечания к названным произведениям.*

Макаренко А. С. О воспитании : для педагогов, родителей и студентов педвузов / А. С. Макаренко; сост. Д. И. Латышина. – Москва : Школьная Пресса, 2003. – 192 с. – *Книга представляет советского педагога А. С. Макаренко, одного из первых отечественных педагогов, поставивших науку о воспитании на духовную высоту.*

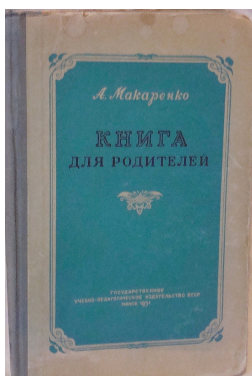

Макаренко А. С. Воспитание гражданина / А. С. Макаренко; сост. Р. М. Бескина, М. Д. Виноградова. – Москва : Просвещение, 1988. – 303 с. – *В сборнике собраны все важнейшие работы А. С. Макаренко по гражданскому воспитанию молодого поколения.*

Макаренко А. С. Книга для батьків / А. С. Макаренко ; пер. з рос. Л. О. Єзерницький. – Київ : Радянська школа, 1980. – 327 с. – *«Книга для батьків» є своєрідною енциклопедією сімейного виховання. В великій і важливій праці Антона Семеновича ми знаходимо роз'яснення тих основних принципів виховання, якими мають керуватися батьки.*

Макаренко А. С. Книга для батьків / А. С. Макаренко ; пер. з рос. Л. О. Єзерницький. – Київ : Радянська школа, 1978. – 327 с.

Макаренко А. С. Книга для родителей / А. С. Макаренко. – Москва : Учпедгиз, 1951. – 298 с. – *В эту книгу вошли две основные работы известного советского педагога А. С. Макаренко, написанные специально для родителей. В научной и вместе с тем художественной форме в них ярко раскрываются сложные проблемы воспитания детей в семье.*

Макаренко А. С. Книга для родителей / А. С. Макаренко. – Москва : Учпедгиз, 1954. – 352 с.

Макаренко А. С. Книга для родителей / А. С. Макаренко. – 6-е изд. – Москва : Учпедгиз, 1956. – 357 с.

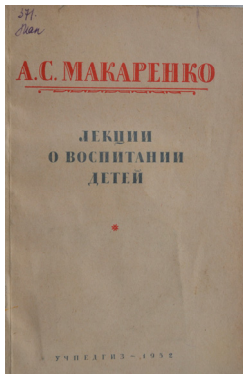
Макаренко А. С. Книга для родителей / А. С. Макаренко. – Москва : Просвещение, 1969. – 359 с.

Макаренко А. С. Книга для родителей : к 100-летию со дня рождения А. С. Макаренко / А. С. Макаренко. – Москва : Педагогика, 1988. – 302 с.

Макаренко А. С. Сочинения. – Т. 2. Марш 30 года: Повесть; ФД-1: повесть; Мажор: пьеса / А. С. Макаренко ; ред. И. А. Каиров ; Академия педагогических наук СССР, Институт теории и истории педагогики. – Москва : Изд-во АПН СССР, 1950. – 540 с. – *Во второй том вошли три работы А. С. Макаренко «Марш 30 года», «ФД-1», «Мажор».*

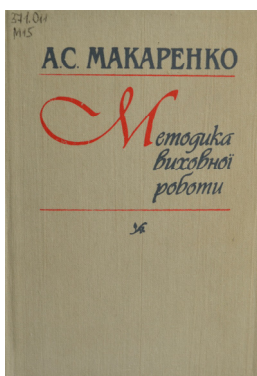
Макаренко А. С. "Проектировать лучшее в человеке..." : методический материал / А. С. Макаренко. – Минск : Университетское, 1989. – 416 с. *Содерж.: В книге помещены работы о методологических проблемах воспитания в детском доме, школе, семье: воспитание в коллективе и через коллектив, самоуправление, выдвижение перспектив, традиции, решаю-*

щей роли руководителя и его ответственности за единство педагогических действий; о взаимоотношениях семьи и школы, семейной педагогике.

Макаренко А. С. Лекции о воспитании детей : курс лекций / А. С. Макаренко. – Москва : Учпедгиз, 1953. – 94 с. – *В книгу включены восемь лекций, в которых в определенной системе изложены основные проблемы и принципы семейного воспитания.*

Макаренко А. С. Марш 30 року; ФД-1 : повісті: з історії комуні імені Ф. Е. Дзержинського / А. С. Макаренко ; пер. з рос. Ю. М. Доленко. – Київ : Радянська школа, 1972. – 253 с. – *30-ті роки в житті автора — час плідної творчої діяльності. У книзі «Марш 30-го року» (1932) А. Макаренко змалював життя колективу комуні.*

Макаренко А. С. Методика виховної роботи / А. С. Макаренко. – Київ : Радянська школа, 1990. – 366 с. – *До книжки увійшли педагогічні праці А. С. Макаренка з питань теорії методики організації виховного процесу в школі та з проблем виховання дітей в сім'ї.*

Макаренко А. С. Методика организации воспитательного процесса / А. С. Макаренко ; ред. Г. С. Макаренко. – Москва : АПН РСФСР, 1950. – 107 с. – *В книге раскрываются основы организации воспитательного процесса и технология воспитания учащихся в современной школе.*

Макаренко А. С. Методика організації виховного процесу : пер.з рос. / А. С. Макаренко; за ред. Г. С. Макаренка. – Київ : Радянська школа, 1951. – 98 с. – *У своїй роботі "Методика організації виховного процесу" А. С. Макаренко визначає педагога бойовим товаришем вихованців, який бореться разом з ними і попереду них за всі ідеали першокласного закладу.*

Макаренко А. С. О воспитании / А. С. Макаренко ; сост. В. С. Хелемендик. – Москва : Политиздат, 1988. – 256 с. – *В книгу включено наиболее важное и значительное из огромного педагогического наследия А. С. Макаренко. Мысли А. С. Макаренко о роли коллектива и коллек-*

тивного труда в воспитании, о культуре потребления и родительском авторитете, о воспитании героической личности.

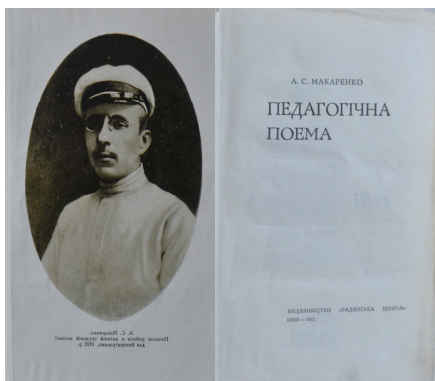
Макаренко А. С. О воспитании в семье: избранные педагогические произведения / А. С. Макаренко. – Москва : [б. и.], 1955. – 319 с. – *Картина исторического времени эпохи А. С. Макаренко. Педагоги его эпохи о воспитании ребенка в семье. Анализ опыта работы с детьми из различных семей в практике А. С. Макаренко. Главные методы и средства воспитания детей в семье в его произведениях.*

Макаренко А. С. О воспитании молодежи : сборник избр. пед. произведений / А. С. Макаренко. – 2-е изд. – Москва : Трудрезервиздат, 1951. – 396 с. – *«Два года, проведенные мною в колонии в обществе 5 воспитателей с 80 воспитанниками, среди большого соснового леса, дали мне возможность при самой тяжелой обстановке создать одно из интереснейших учреждений. В настоящее время колония процветает, но мне хотелось огромный опыт двух лет, вызвавший множество вопросов, обработать научным образом...»*

Макаренко А. С. О литературе. Статьи, выступления, письма / А. С. Макаренко; предисл. Н. П. Нежинского. – Москва : Советский писатель, 1956. – 284 с. – *В книгу включены литературно-критические статьи, рецензии, беседы, полемика, художественная литература о воспитании детей, о детской литературе.*

Макаренко А. С. Педагогическая поэма / А. С. Макаренко. – Москва : Советский писатель, 1947. – 644 с. – *Невозможно быть педагогом, ни разу не прочитав «Педагогическую поэму». А когда чувствуешь, что уже нет ни сил, ни желания идти на работу в школу, потому что тобой овладела безысходность, стоит взять и перечитать эту книгу снова. Поверьте, настрой заметно улучшится, вновь появится решимость действовать.*

Макаренко А. С. Педагогічна поема / А. С. Макаренко. – Київ : Молодь, 1969. – 510 с. – *Книга про любов до людини, про силу й торжество виховання.*

Макаренко А. С. Педагогічна поема : роман / А. С. Макаренко. – Київ : Радянська школа, 1973. – 507 с.

Макаренко А. С. Педагогічна поема : роман / А. С. Макаренко. – Київ : Радянська школа, 1977. – 507 с.

Макаренко А. С. Педагогическая поэма / А.С. Макаренко; предисл. Н. П. Нежинского. – Харьков : Прапор, 1978. – 630 с.

Макаренко А. С. Педагогическая поэма / А. С. Макаренко. – Харьков : Прапор, 1979. – 630 с.

Макаренко А. С. Педагогическая поэма / А. С. Макаренко. – Москва : Правда, 1979. – 640 с.

Макаренко А. С. Педагогическая поэма / А. С. Макаренко. – Москва : Физкультура и спорт, 1982. – 640 с.

Макаренко А.С. Педагогическая поэма : роман / А. С. Макаренко. – Киев : Веселка, 1986. – 604 с.

Макаренко А. С. Педагогическая поэма / А. С. Макаренко. – Киев : Радянська школа, 1987. – 512 с.

Макаренко А. С. Педагогическая поэма / А. С. Макаренко. – Москва : Художественная литература, 1987. – 621 с.

Макаренко А. С. Педагогическая поэма / А. С. Макаренко. – М. : ИТРК РСПП, 2003. – 736 с.

Макаренко А. С. Педагогические сочинения : неопубликованные произведения, статьи и стенограммы выступлений / А. С. Макаренко ; сост. А. Г. Тер-Гевондян ; ред. Е. Н. Медынский ; Академия педагогических наук РСФСР, Институт теории и истории педагогики. – Москва ; Ленинград : Изд-во АПН РСФСР, 1948. – 303 с.

Макаренко А. С. Про комуністичне виховання : збірник / А. С. Макаренко. – Київ : Радянська школа, 1978. – 344 с. – *Збірник містить статті, лекції та праці А. С. Макаренка, в яких йдеться про особливості виховної роботи дітей.*

Макаренко А. С. Проблемы школьного советского воспитания / А. С. Макаренко. – Москва : Учпедгиз, 1963. – 139 с. – *Проблемы школьного советского воспитания не могут быть выведены из положений, стоящих вне советской общественной жизни и советской политической истории. Беснадежной является попытка построить воспитательную технику при помощи дедуктивных выводов из какой угодно науки: психологии, биологии и т. д.*

Макаренко А. С. С любовью и тревогой : сборник / А. С. Макаренко. – Киев : Изд-во Укр. сельскохоз. академии, 1989. – 368 с. – *В сборнике*

включены выдержки и фрагменты статей научно- и художественно-педагогического наследия А. С. Макаренко, наиболее полно раскрывающие его методику воспитательной работы.

Макаренко А. С. Лекции о воспитании детей / А. С. Макаренко. – Минск : Народная асвета, 1978. – 95 с. – *В книгу включены восемь лекций, в которых в определенной системе изложены основные проблемы и принципы семейного воспитания.*

Макаренко А. С. Статьи. Воспоминания. Неопубликованные произведения / А. С. Макаренко. – Львов : ЛГУ, 1949. – 200 с.

Макаренко А. С. Книга для батьків : лекції про виховання дітей / А. С. Макаренко. – К. : Радянська школа, 1972. – 336 с.

Макаренко А. С. Коллектив и воспитание личности / А. С. Макаренко. – Москва : Педагогика, 1972. – 333 с. – *Содержание сборника раскрывает основные положения теории школьного коллектива, разработанной А. С. Макаренко, и показывает основанные на этой теории приемы воспитания.*

Макаренко А. С. Трудовое воспитание / А. С. Макаренко. – Москва : Просвещение, 1964. – 246 с. – *Сборник объединяет наиболее важные работы А. С. Макаренко по трудовому воспитанию детей.*

Макаренко А. С. Воспитание в советской школе / А. С. Макаренко. – Москва : Просвещение, 1966. – 255 с. – *Проблемы воспитания в советской школе – тема даної праці видатного педагога. Теории Макаренко об успешном воспитании подрастающего поколения: сплочение коллектива посредством создания органов самоуправления, установление правил поведения школьников, организация их культурной работы.*

Макаренко А. С. Трудовое воспитание / А. С. Макаренко ; сост. Л. Ю. Гордин. - Минск : Народная асвета, 1977. – 256 с. – *А.С. Макаренко, говоря о значении воспитания детей в труде, показал: дети — будущие граждане общества, и ценность их в этом обществе будет определяться тем, насколько они готовы к нему.*

Макаренко А. С. Флаги на башнях / А. С. Макаренко. – Москва : Изобразительное искусство, 1979. – 360 с. – *А. Макаренко : “В «Педагогической поэме» меня занимал вопрос, как изобразить человека в коллективе, как изобразить борьбу человека с собой, борьбу более или менее напряженную. Во «Флагах на башнях» я задался совсем другими целями. Я хотел изобразить тот замечательный коллектив, в котором мне посчастливилось работать, изобразить его внутренние движения, его судьбу, его окружение».*

Макаренко А. С. Избранные произведения в трех томах .– Т. 1. Избранные произведения / А. С. Макаренко ; ред. Ярмаченко Н. Д. – Киев : Радянська школа, 1983. – 517 с. – *В I том вошла “Педагогическая поэма”. Здесь же помещена вступительная статья о жизни и деятельности А. С. Макаренко, о значении его педагогического наследия на современном этапе развития советской школы.*

Макаренко А. С. Собрание сочинений в пяти томах. – Т. 3. Флаги на башнях / А. С. Макаренко. – Москва : Правда, 1971. – 462 с. – *В 3-й том вошли работы по общим проблемам педагогики, теории и методики коммунистического воспитания детей и подростков, лекции и выступления по вопросам воспитания в семье, а также его переписка с А. М. Горьким, публицистические статьи, выступления.*

Макаренко А. С. Собрание сочинений в пяти томах : научное издание. Т. 4 / А. С. Макаренко. – Москва : Правда, 1971. – 431 с. – *«Книга для родителей» произведение известного советского педагога и писателя А. С. Макаренко, посвящено воспитанию детей в семье. Написана специально для родителей.*

Макаренко А. С. Сочинения Т. 3. Флаги на башнях: повесть / А. С. Макаренко. – Москва : Изд-во АПН РСФСР, 1950. – 539 с. – *Книга о дружбе, о прощении. О том, как несколько беспризорников попадают в строго дисциплинированный коллектив и становятся его частью.*

Антон Макаренко : Харківська трудова колонія ім. Максима Горького в документах і матеріалах 1926 – 1928 рр. : до 125-ої річниці від дня народження Антона Семеновича Макаренка / Ін-т педагогіки освіти і освіти дорослих, Полтавський держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка ; ред. І. А. Зязюн ; укл.: І. Ф. Кривонос, Н. М. Тарасевич, А. В. Ткаченко. – Київ : Педагогічна думка, 2008. – 352 с. – *На основі нових документальних джерел, архівних матеріалів відтворюється об'єктивна картина діяльності Харківської трудової колонії ім. М. Горького як спадкоємиці Полтавської колонії.*

А. С. Макаренко, В. О. Сухомлинський про виховання : хрестоматія / Ніжинський держ. ун-т ім. М. Гоголя ; укл.: Э. І. Коваленко, Н. І. Белкіна. – Ніжин : [б. и.], 2009. – 354 с. – *В книзі зібрано окремі праці видатних педагогів Антона Макаренка та Василя Сухомлинського з проблем виховання.*

Василь Олександрович Сухомлинський (1918-1970)

Сухомлинський В. О. Вибрані твори в п'яти томах. Т. 1. Проблеми виховання всебічно розвиненої особистості. Духовний світ школяра. Методика виховання колективу / В. О. Сухомлинський. – Київ : Радянська школа, 1976. – 654 с.– *До першого тому входять твори «Проблема виховання всебічно розвиненої особистості», «Духовний світ школяра» та «Методика виховання колективу», в яких розв'язуються вузлові теоретичні й практичні проблеми педагогіки.*

Сухомлинський В. О. Вибрані твори в п'яти томах. Т. 2. Формування комуністичних переконань молодого покоління. Як виховати справжню людину. Сто порад учителеві / В. О. Сухомлинський. – К. : Радянська школа, 1976. – 670 с.– *До другого тому входять праці: «Як виховати справжню людину», «Сто порад учителеві». Вони присвячені проблемам формування комуністичного світогляду молодого покоління, а також питанням організації навчально-виховного процесу в школі.*

Сухомлинський В. О. Вибрані твори в п'яти томах. Т. 3. Серце віддаю дітям. Народження громадянина. Листи до сина / В. О. Сухомлинський. – Київ : Радянська школа, 1977. – 670 с.– *Твори, що увійшли до тому, є своєрідною трилогією, в якій В. О. Сухомлинський порушує актуальні проблеми виховання дітей, підлітків і юнаків.*

Сухомлинський В. О. Вибрані твори в п'яти томах. Т. 4. Павлиська середня школа. Розмова з молодим директором школи / В. О. Сухомлинський. – Київ : Радянська школа, 1977. – 640 с. – *До четвертого тому входять твори «Павлиська середня школа» і «Розмова з молодим директором школи», в яких узагальнено досвід навчально-виховної роботи в середній школі. Зокрема, розповідається про творчу працю педагогічного колективу, організацію навчально-виховного процесу, систему роботи директора школи, взаємини в шкільному колективі та ін.*

Сухомлинський В. О. Вибрані твори в п'яти томах / Т. 5: Статті / В. О. Сухомлинський. – Київ : Радянська школа, 1977. – 639 с. – *До тому ввійшли педагогічні статті авторів, які були надруковані в педагогічній пресі у 1952-1970 роках. У статтях розглядаються проблеми виховання і навчання учнів загальноосвітньої школи.*

Сухомлинский В. А. Избранные произведения: в 5-ти т. Т. 1. / В. А. Сухомлинский; [редкол.: А. Г. Дзеверин (пред.) и др.]. – Киев: Рад. школа, 1979. – 686 с. – *В первый том вошли произведения: «Проблемы воспитания всесторонне развитой личности», «Духовный мир школьника», «Методика воспитания коллектива», в которых рассматриваются узловые теоретические и практические проблемы педагогики.*

Сухомлинский В. А. Избранные произведения: в 5-ти т. Т. 2 / В. А. Сухомлинский; [редкол.: А. Г. Дзеверин (пред.) и др.]. – Киев: Рад. школа, 1979. – 718 с. – *Во второй том вошли произведения: «Формирование коммунистических убеждений молодого поколения», «Как воспитать настоящего человека», «Сто советов учителю». Они посвящены проблемам формирования коммунистического мировоззрения молодого поколения, а также вопросам организации учебно-воспитательного процесса в школе.*

Сухомлинский В. А. Избранные произведения: В 5-ти т. Т. 3. / В. А. Сухомлинский; [редкол.: А. Г. Дзеверин (пред.) и др.]. – Киев: Рад. школа, 1979. – 719 с. – *Произведения, вошедшие в том, являются своеобразной трилогией, В. А. Сухомлинский ставит актуальные проблемы коммунистического воспитания детей, подростков и юношества*

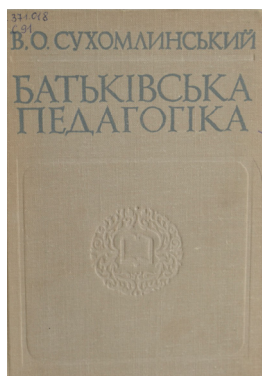
Сухомлинский В. А. Избранные произведения: в 5-ти т. Т. 4. / В. А. Сухомлинский ; [редкол.: А. Г. Дзеверин (пред.) и др.]. – Киев: Рад. школа, 1980. – 718 с. – *В произведениях, вошедших в том, обобщен опыт учебно-воспитательной работы в сельской средней школе. В частности, идет речь о творческом труде педагогического коллектива, об учебно-воспитательном процессе на уроке, взаимоотношениях между учителем и учащимися, о материальной базе школы.*

Суходлинский В. А. Избранные произведения: в 5-ти т. Т. 2. / В. А. Суходлинский ; [редкол.: А. Г. Дзеверин (пред.) и др.]. – Киев: Рад. школа, 1980. – Т. 2. – 678 с. – *Во второй том Избранных произведений вошли работы «Формирование коммунистических убеждений молодого поколения», «Как воспитать настоящего человека», «Сто советов учителю».*

Суходлинский В. А. Избранные педагогические сочинения: в 3-х т. / В. А. Суходлинский; [оставители О. С. Богданова, В. З. Смаль; редкол.: Н. П. Кузин (гл. ред.) и др.; предисл. Н. П. Кузина, А. Г. Дзеверина]. – М.: Педагогика, 1979. – Т. 1. – 558 с. – *В первом томе помещены работы В. А. Суходлинского «Сердце отдаю детям» и «Рождение гражданина».*

Суходлинский В. А. Избранные педагогические сочинения: в 3-х т. – Т. 2 / В. А. Суходлинский. – М.: Педагогика, 1980. – 383 с. – *Во втором томе помещена работа В. А. Суходлинского «Павлышская средняя школа» (Обобщение опыта учебно-воспитательной работы в сельской средней школе).*

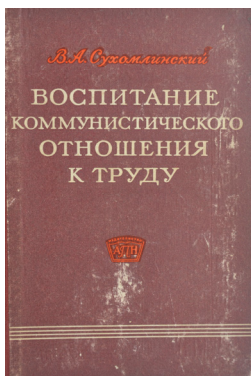
Суходлинский В. А. Избранные педагогические сочинения: в 3-х т. – Т. 3 / В. А. Суходлинский. – М.: Педагогика, 1981. – 639 с. – *В третьем томе помещены работы В. А. Суходлинского «Разговор с молодым директором школы» «Мудрая власть коллектива. (Методика воспитания коллектива)» ,а также избранные статьи по вопросам семейного воспитания.*

Суходлинський В. О. Батьківська педагогіка : науково-популярна література / В. О. Суходлинський. – Київ : Радянська школа, 1978. – 263 с. – *Книга посвящена вопросам семейного воспитания, разработанным выдающимся педагогом В. А. Суходлинским. Освещаются актуальные проблемы воспитания детей в семье, вопросы совместной работы школы, семьи и общественности.*

Суходлинский В. А. Верьте в человека / В. А. Суходлинский. – М.: Молодая гвардия, 1960. – 112 с. – *В книзі висвітлюються проблеми морально-етичного виховання молоді.*

Суходлинский В. А. Воспитание коллективизма у школьников: из опыта сельской средней школы / В. А. Суходлинский. – М., 1956. – 272 с.

Сухо­млин­ский В. А. Вос­пи­та­ние ком­му­ни­сти­че­ско­го от­но­ше­ния к тру­ду : опыт вос­пи­та­тель­ной ра­бо­ты в сель­ской шко­ле / В. А. Сухо­млин­ский. – М., 1959. – 439 с.

Сухо­млин­ский В. А. Вос­пи­та­ние лич­но­сти в со­вет­ской шко­ле / В. А. Сухо­млин­ский. – К. : Рад. шко­ла, 1965. – 213 с. – *Ав­тор роз­гля­дає про­бле­му все­біч­но­го ви­хо­ван­ня осо­би­стості в умо­вах за­галь­но­ос­віт­ньої шко­ли.*

Сухо­млин­ский В. А. Вос­пи­та­ние со­вет­ско­го па­три­отиз­ма у школь­ни­ков. Из опы­та ра­бо­ты сель­ской шко­лы / В. А. Сухо­млин­ский ; под общ. ред. А. Со­бо­ле­ва. – М. : Уч­пед­гиз, 1959. – 147 с.

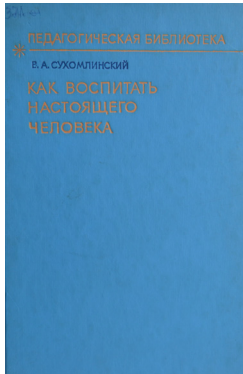
Сухо­млин­ський В. О. Ви­хо­ван­ня мо­раль­них сти­му­лів до пра­ці у мо­ло­до­го по­ко­ління / В. О. Сухо­млин­ський. – К., 1961. – 44 с. – *У пра­ці В. А. Сухо­млин­сько­го ви­зна­че­но і оха­рак­те­ри­зо­ва­но за­со­би сти­му­лю­ван­ня нав­чаль­но-ви­хов­ної діяль­но­сті уч­нів.*

Сухо­млин­ский В. А. Ду­ма о че­ло­ве­ка / В. А. Сухо­млин­ский. – М. : Гос­по­литиз­дат, 1963. – 120 с. – *В кни­ге идет речь о со­вре­мен­ных про­цес­сах об­но­вле­ния пе­да­го­гиче­ских кон­цеп­ций. Чи­та­тель име­ет воз­мож­ность по­зна­ко­миться с мыс­ля­ми о нрав­ст­вен­ном вос­пи­та­нии, о воз­вы­ше­нии че­ло­ве­че­ско­го до­сто­ин­ства ре­бен­ка и по­мо­щи в оп­ре­де­ле­нии им сво­е­го мес­та в жи­зни.*

Сухо­млин­ский В. А. Ду­хов­ный мир школь­ни­ка / В. А. Сухо­млин­ский. – М. : Уч­пед­гиз, 1961. – 221 с. – *Кни­га яв­ля­ет­ся ито­гом мно­го­лет­не­го изу­че­ния жи­зни и де­я­тель­но­сти уча­щих­ся об­ще­об­разовательной шко­лы. Ра­бо­тая учи­те­лем, клас­с­ным ру­ко­водителем, за­вучем и ди­рек­то­ром шко­лы, ав­тор в те­че­ние 25 лет изу­чал жизнь и труд мно­гих ученических коллек­тив­ов раз­ных воз­рас­тов, а так­же опыт вос­пи­та­тель­ной ра­бо­ты учи­те­лей и клас­с­ных ру­ко­водителей других школ. При этом ставилась за­да­ча — вы­яс­нить роль са­мых раз­но­об­раз­ных фак­то­ров, оп­ре­де­ля­ю­щих становление духовного облика школь­ни­ков.*

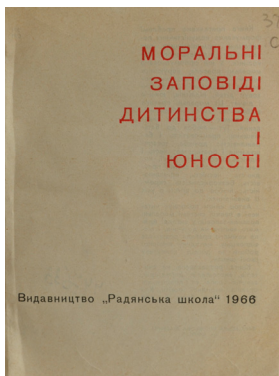
Сухо­млин­ский В. А. Как вос­пи­тать на­сто­я­ще­го че­ло­ве­ка: (Эти­ка ком. вос­пи­та­ния): Пед. на­сле­дие / В. А. Сухо­млин­ский; [в­ступ ст. О. В. Сухо­млин­ской]. – М.: Пе­да­го­гика, 1990. – 286 с. – *Проб­ле­му нрав­ст­вен­но­го вос­пи­та­ния за­ме­ча­тель­ный со­вет­ский пе­да­го­г В. А. Сухо­млин­ский считал са­мой глав­ной в ра­бо­те шко­лы. В кни­гу вклю­*

чены беседы, которые учитель может использовать в воспитании патриотизма, коммунистической идейности, гражданственности, любви к близким, природе, учителю.

Сухомлинский В. А. Как воспитать настоящего человека: (Этика ком. воспитания): Педагогическое наследие / В. А. Сухомлинский; [вступ ст. О. В. Сухомлинской]. – М.: Педагогика, 1989. – 286 с.

Сухомлинский В. А. Как воспитать настоящего человека: (советы воспитателям) / В. А. Сухомлинский. – Киев: Рад. школа, 1975. – 236 с.

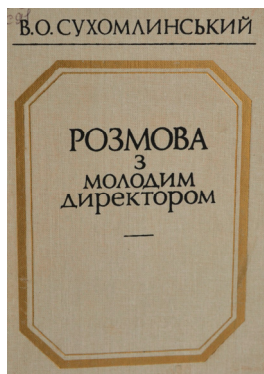
Сухомлинський В. О. Моральні заповіді дитинства і юності / В. О. Сухомлинський. – Київ : Радянська школа, 1966. – 231 с. – *В книзі розкрита ідея гармонійно розвиненої особистості, прагнення створити таку навчальну модель, яка б повністю слугувала духовно-моральному становленню особистості. В. О. Сухомлинський вказував на пріоритет виховання в процесі формування людини як самостійного і відповідального представника суспільства.*

Сухомлинський В. О. Народження громадянина / В. О. Сухомлинський. – К. : Радянська школа, 1970. – 288 с. – *У книзі показано, як треба дбати про фізичну й психічну культуру підлітка, взаємозв'язок розумового, морального, трудового й естетичного виховання. Громадянське виховання підлітків – в центрі уваги автора.*

Сухомлинський В. О. Сто порад учителям : книга для вчителя / В. О. Сухомлинський. – Київ : Радянська школа, 1988. – 304 с. – *В роботі даються поради учителям по різним питанням організації, змісту, форм, методів і прийомів навчально-виховної роботи, по питанням самовиховання учнів, формування у них вірних ідеалів, виховання громадянського обов'язку, гуманізму.*

Суходмлинский В. А. О воспитании : для педагогов, родителей и студентов педвузов / В. А. Суходмлинский; сост. Д. И. Латышина. – Москва : Школьная Пресса, 2003. – 192 с.

Суходмлинський В. О. Розмова з молодим директором / В. О. Суходмлинський. – Київ : Радянська школа, 1988. – 284 с. – *В книзі освітаються питання організації навчального процесу в школі. Автор книги ділиться з молодими керівниками шкіл досвідом роботи, своїми думками про виховання і навчання школярів, розкриває особливості творчого праці вчителя і педагогічного колективу.*

Суходмлинский В. А. Методика воспитания коллектива / В. А. Суходмлинский. – М.: Просвещение, 1981. – 192 с. – *Книга проникнута глибоким гуманізмом і прагненням автора показати, як в сучасній школі необхідно виховувати людину-колективіста, громадянина, творця.*

Суходмлинський В. О. Методика виховання колективу : навчально-методичний посібник / В. О. Суходмлинський. – Київ : Рад. школа, 1971. – 208 с.

Суходмлинский В. А. Мудрая власть коллектива: (методика воспитания коллектива) / В. А. Суходмлинский ; пер. с укр. Н. Дангуловой. – М.: Мол. гвардия, 1975. – 239 с. – *Ета праця відомого педагога, члена-корреспондента АПН СРСР примикає і як би розвиває ідеї і положення, розробані в книзі «Родження громадянина». Автор розкриває педагогічні «секрети» виховання юності, велику роль колективу в формуванні духовного і морального образу підлітка.*

Суходмлинский В. А. Мудрость родительской любви. – М. : Мол. гвардия, 1988. – 304 с. – *В книгу вошли произведения из педагогического наследия В. А. Суходмлинского, известного педагога, подвижника, отдавшего всю свою жизнь, все свое сердце самому благородному делу на Земле – воспитанию человека.*

Сухомлинский В. А. «Не только разумом, но и сердцем...» : сборник статей и фрагменты работ / В. А. Сухомлинский [сост. и авт. предисл. Л. В. Голованов]. – М. : Мол. гвардия, 1990. – 141 с. – *В книге собраны статьи и фрагменты из работ разных лет выдающегося педагога и ученого В. А. Сухомлинского. Лейтмотивом сборника проходит мысль об органической целостности формирующейся личности и единстве взаимосвязанных педагогических явлений.*

Сухомлинский В. А. «Не только разумом, но и сердцем...» : сборник статей и фрагменты из работ / В. А. Сухомлинский; [сост. и авт. предисл. Л. В. Голованов]. – М. : Мол. Гвардия, 1986. – 205 с.

Сухомлинский В. А. Нравственный идеал молодого поколения / В. А. Сухомлинский. – М., 1963. – 152 с. – *Один из опытейших советских педагогов — В. А. Сухомлинский собрал материал о формировании у школьников представлений о нравственном идеале и его месте в самоутверждении личности. Среди многих строк этой проблемы предметом изучения был вопрос об идеале семейной жизни.*

Сухомлинский В. А. О воспитании / В. А. Сухомлинский; сост. С. Соловейчик. – М. : Политиздат, 1973. – 270 с. – *Эта книга составлена необычно: по странице, по абзацу, по строчке здесь собраны выдержки из многочисленных книг и статей В. А. Сухомлинского. Читатель получает возможность познакомиться с его мыслями о воспитании детей в семье и школе, о формировании коммунистической нравственности.*

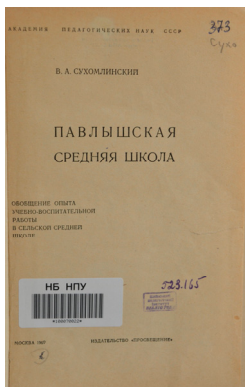
Сухомлинский В. А. О воспитании / В. А. Сухомлинский; сост. С. Соловейчик. – 2-е изд. – М. : Политиздат, 1975. – 272 с.

Сухомлинский В. А. О воспитании / В. А. Сухомлинский; сост. С. Соловейчик. – 3-е изд. – М. : Политиздат, 1979. – 270 с.

Сухомлинский В. А. О воспитании / В. А. Сухомлинский ; сост. С. Соловейчик. – 5-е изд. – М. : Политиздат, 1985. – 270 с.

Сухомлинский В. А. Об умственном воспитании / В. А. Сухомлинский; сост. М. И. Мухин; редкол.: Н. Д. Ярмаченко и др. – К.: Рад. школа, 1983. – 24 с. – *В книге отобран и систематизирован материал из основных трудов В. А. Сухомлинского об умственном воспитании – важнейшем звене в системе коммунистического воспитания.*

Сухомлинский В. А. Павлышская средняя школа: Обобщение опыта учеб.-воспитат. работы в сел. сред. школе. – 2-е изд. / В. А. Сухомлинский. – М. : Просвещение, 1979. – 396 с. – *В книге обобщен многолетний опыт учебно-воспитательной работы Павлышской средней школы.*

Сухомлинский В. А. Павлышская средняя школа. [Онуфриев. район] : обобщение опыта учеб.-воспитат. работы в сел. сред. школе/ В. А. Сухомлинский. – М. : Просвещение, 1969. – 398 с.

Сухомлинский В. А. Педагогический коллектив средней школы. (Из опыта работы сельской школы) / В. А. Сухомлинский. – М. : Учпедгиз, 1958. – 208 с. – *В своей работе В. А. Сухомлинский отмечал, что педагогический коллектив каждой конкретной школы имеет свои особенности. Обмен опытом должен приводить не к копированию работы той или иной школы, а к оценке идей и концепций ее деятельности.*

Сухомлинский В. А. Письма к сыну / В. А. Сухомлинский; [предисл. Г. Медынского]. – М. : Просвещение, 1979. – 95 с. – *Воспитать в семьях гражданина, который сможет осознать сложный собственный мир.*

Сухомлинский В. А. Письма к сыну: кн. для учащихся / В. А. Сухомлинский. – 2-е изд. – М.: Просвещение, 1987. – 120 с.

Сухомлинський В. О. Праця і моральне виховання / В. О. Сухомлинський. – К. : Рад. школа, 1962. – 153 с.

Сухомлинский В. А. Потребность человека в человеке. – 2-е изд. / В. А. Сухомлинский. – М.: Сов. Россия, 1981. – 93 с. – *Эта книга составлена из высказываний ученого-педагога В. А. Сухомлинского, из которых*

читатель получит представление о педагогической концепции директора сельской средней школы.

Сухомлинский В. А. Потребность человека в человеке / В. А. Сухомлинский. – М.: Сов. Россия, 1978. – 93 с.

Сухомлинский В. А. Разговор с молодым директором школы . – 2-е изд. / В. А. Сухомлинский. – М.: Просвещение, 1982. – 206 с. – *В. А. Сухомлинский делится в книге с молодыми руководителями школ большим опытом работы, своими наблюдениями за учениками, мыслями о воспитании и обучении школьников.*

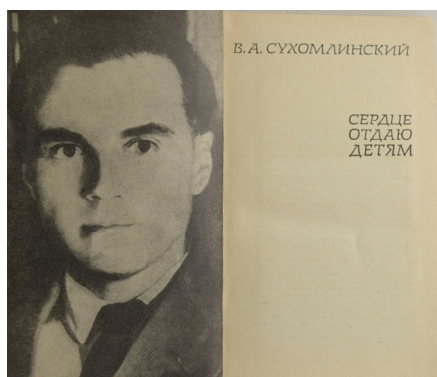
Сухомлинский В. А. Разговор с молодым директором школы. – М.: Просвещение, 1973. – 208 с.

Сухомлинский В. А. Родина в сердце / В. А. Сухомлинский; [вступ статья Л. Голованова]. – М.: Мол. гвардия, 1978. – 175 с. – *В центре данной книги – в ее основу положено не опубликованное ранее произведение – стоит проблема воспитания человека-гражданина, человека-патриота своей Родины, своего народа, его культуры. Книга написана живо, эмоционально, хорошим литературным языком.*

Сухомлинский В. А. Родительская педагогика / В. А. Сухомлинский. – М.: Знание, 1978. – 95 с. – *Родители, учителя, воспитатели, - все, кого волнуют вопросы воспитания, найдут в этой книге и практический совет, и размышления ученого о насущных проблемах педагогики.*

Сухомлинский В. А. Рождение гражданина / В. А. Сухомлинский ; пер. с укр. Н. Дангуловой. – 2-е изд. – М. : Мол. гвардия, 1972. – 336 с. – *Книга «Рождение гражданина» – плод многолетних раздумий над сложными вопросами формирования подростка. Как воспитать у ребенка интерес к знанию, как научить его трудиться с радостью, как пробудить и развить в нем стремление к красоте, вызвать желание стать настоящим человеком, человеком высоких нравственных идеалов.*

Сухомлинский В. А. Рождение гражданина / В. А. Сухомлинский ; пер. с укр. Н. Дангуловой. – М.: Мол. гвардия, 1971. – 336 с.

Сухомлинский В. А. Сердце отдаю детям / В. А. Сухомлинский. – Киев: Рад. школа, 1988. – 269 с. – *В книге изложены педагогические взгляды В. А. Сухомлинского: отношение к ребенку, воспитание чувства прекрасного, трудовое воспитание. Самоуправляемые воспитательные коллективы, взаимоотношения учителя и ученика. Любовь к детям и подлинная педагогическая*

культура.

Сухо́млинский В. А. Сердце отдаю детям / В. А. Сухо́млинский. – М.: Прогресс, 1983. – 447 с.

Сухо́млинский В. А. Сердце отдаю детям; Рождение гражданина; Письма к сыну / В. А. Сухо́млинский [Вступ. ст. О. Сухо́млинской]. – 2-е изд. – Киев: Рад. школа, 1987. – 542 с.

Сухо́млинский В. А. Сердце отдаю детям; Рождение гражданина; Письма к сыну / В. А. Сухо́млинский [предисл. О. Сухо́млинской]. – Киев: Рад. школа, 1985. – 557 с.

Сухо́млинский В. А. Сердце отдаю детям / В. А. Сухо́млинский. – Минск: Нар. асвета, 1982. – 288 с.

Сухо́млинский В. А. Сердце отдаю детям. – 7-е изд. / В. А. Сухо́млинский. – Киев: Рад. школа, 1981. – 382 с.

Сухо́млинский В. А. Сердце отдаю детям. Рождение гражданина / В. А. Сухо́млинский. – Кишинев. : «Лумина», 1979, 624 с.

Сухо́млинский В. А. Сердце отдаю детям. – 5-е изд. / В. А. Сухо́млинский. – К., Рад. школа, 1977. – 382 с.

Сухо́млинский В. А. Сердце отдаю детям. – 5-е изд. / В. А. Сухо́млинский. – К.: Рад. школа., 1974. – 288 с.

Сухо́млинский В. А. Сердце отдаю детям. – 4-е изд. / В. А. Сухо́млинский. – К.: Рад. школа, 1973. – 288 с.

Сухо́млинский В. А. Сердце отдаю детям. – 3-е изд. / В. А. Сухо́млинский. – К.: Рад. школа, 1973. – 244 с.

Сухо́млинский В. А. Сердце отдаю детям. – 2-е изд. / В. А. Сухо́млинский. – К.: Рад. школа, 1972. – 244 с.

Сухо́млинский В. А. Сердце отдаю детям. – 2-е изд. / В. А. Сухо́млинский. – К., Рад. школа., 1971. – 243 с.

Сухо́млинский В. А. Сердце отдаю детям / В. А. Сухо́млинский. – Киев: Рад. школа, 1969. – 247 с.

Сухо́млинський В. О. Система роботи директора школи / В. О. Сухо́млинський. – К. : Рад. школа, 1959. – 118 с. – *Розповідається про творчу працю педагогічного колективу, організацію навчально-виховного процесу, систему роботи директора школи, взаємини в шкільному колективі.*

Сухомлинский В. А. Сто советов учителю / В. А. Сухомлинский. – Киев: Рад. школа, 1984. – 254 с. – *В книге выдающегося советского педагога даны советы по вопросам организации, содержания, форм, методов и приемов учебно-воспитательной работы, самовоспитания учащихся. Широко освещается в этом плане опыт Павлышской средней школы.*

Сухомлинский В. А. Трудные судьбы : очерки / В. О. Сухомлинский. – М.: Знание, 1967. – 79 с. – *В работе В. А. Сухомлинского «Трудные судьбы» приведен пример сложного социального развития ребенка послевоенной поры, к которому педагог длительное время искал подход, стремясь разгрузить ситуацию и создать отношения защищенности. Воспитанник и педагог вместе пережили «незапланированную» радость, связанную с оказанием помощи беззащитному человеку.*

Сухомлинский В. А. Трудовое воспитание в сельской школе : из опыта работы пед. коллектива Павлышской средней школы / В. А. Сухомлинский. – М., «Знание», 1957. – 32 с. – *Очень важным моментом в системе трудового воспитания В. А. Сухомлинского является положение о том, что труд позволяет наиболее полно и ярко раскрыть природные задатки и склонности ребенка. Анализируя готовность ребенка к трудовой жизни, нужно думать не только о том, что он может дать для общества, но и о том, что труд дает лично ему.*

Сухомлинский В. А. Формирование коммунистических убеждений молодого поколения / В. О. Сухомлинский; под ред. Н. И. Болдырева. – М., Изд-во Акад. пед. наук РСФСР, 1961. – 176 с. – *В предлагаемой читателям книге автор рассматривает многие теоретические вопросы, связанные с задачами школы по формированию коммунистических убеждений у подрастающего поколения. Свои взгляды на те или другие педагогические проблемы автор иллюстрирует примерами из практики учебно-воспитательной работы возглавляемой им Павлышской средней школы.*

Сухомлинский В. А. Хрестоматия по этике / В. О. Сухомлинский; [Предисл. О. В. Сухомлинской]. – М.: Педагогика, 1990. – 303 с. – *В книгу включены оригинальные произведения: рассказы, новеллы, притчи, написанные В. А. Сухомлинским. Они могут быть использованы учителями и родителями для проведения этических бесед с детьми о добре и зле, трудолюбии, любви к близким, об отношении к товарищам.*

Сухомлинський В. О. Шлях до серця дитини / В. О. Сухомлинський. – К.: Молодь, 1963. – 92 с. – *В книзі розглянуті питання індивідуального виховання дитини.*

Сухомлинський В. О. Щоб у серці жила Батьківщина / В. О. Сухомлинський. – К., 1965. – 80 с. – *Розглянуті питання патріотичного виховання дітей.*

Зміст

Костянтин Ушинський.....	3
Микола Пирогов.....	10
Михайло Драгоманов.....	12
Софія Русова.....	21
Григорій Ващенко.....	24
Антон Макаренко.....	27
Василь Сухомлинський.....	38

Інформаційне видання

Український педагогічний лекторій

Видатні постаті

Костянтин Ушинський

Микола Пирогов

Михайло Драгоманов

Софія Русова

Григорій Ващенко

Антон Макаренко

Василь Сухомлинський

У45 Український педагогічний лекторій “Видатні постаті” : науково-допоміжний покажчик літератури до педагогічного лекторію /Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України; Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова; Наукова бібліотека; автори ідеї та організатори проекту В. Г. Кремень, В. П. Андрущенко; упоряд. бібліографічного покажчика Н. І. Тарасова, О. С. Антоненко, О. А. Кадіна; наук. ред. Л. В. Савенкова. – К.: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2012. – 52 с.

Віддруковано з оригіналів

Видавництво Національного педагогічного університету
імені М. П. Драгоманова. 01030, м. Київ, вул. Пирогова, 9.
Свідоцтво про реєстрацію № 1101 від 29.10.2002
(044) 239-30-26